საქართველოს სოციალისტ-ფედერალისტთა სარევოლიუციო პარტია № 144 შაბათი, იანვრის 13 (26) 1918 წ. № 144

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სახალხო საქმე

მთავარი კომიტეტის ორგანო

ხმებია, რომ უკრაინაში მალა-უფლება საბჭოების ხელში გადავიდა.—გროზნო იმავე მდგომარეობაშია, როგორც კავკავი; სახლები დარბეულია, ხიდები დამლილი და გზებიც შეკავებული.—გორში ქართულ პოლკსა და ადგილობრივ მუშათა საბჭოს შორის შეტაკება მოხდა.—თაუზში აგრარულ მოძრაობა მლიერდება.

განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე პეტიტით ღირს 50 კაპ., უკანასკნელზე—30 კაპ., კავკასიის გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტიტი ტექსტის წინ—1 მ., უკან—50 კ. ფასი სამგლოვიარო განცხადებისა ზომაზეა დამოკიდებული: 15X2 ღირს 8 მან., 20X2 ღირს 12 მან., 3 ხაზის შემდეგ სამგლოვიარო განცხადება მიიღება სტამბა „სახალხო საქმეში" (კ. თავართქილაძისეული „ნადგვდა") ბარათის ქუჩა, სახლი № 14 და ღირება ერთი მანეთით მეტი.
ყველა განცხადება კავკასიის გარეშე, მიიღება მხოლოდ რედაქციაში.

ხელის-მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებები მიიღება „სახალხო საქმის" რედაქციაში და კანტორაში ყოველ-დღე კვირა-უქმეების გარდა, დილის 9 საათიდან 3-მდე. ხელმოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება, დაუბეჭდავი მცირე წერილები და კორესპონდენციები სრულ არ ინახება: ინახება ერთის თვით მხოლოდ დიდი წერილები და მოთხრობები.
რედაქცია და კანტორა იმყოფება: ტფილისში, სასახლის ქ., სარაჯიშვილის ს. № 6.
ფოსტის ადრესი წერილებისა და ფულისათვის: Тифлисъ „Сахалхо Сакмэ", поч. ящ. 190.
ფასი 20 კაპ.

ტელეფონი 12—29

მიიღება ხელის მოწერა 1918 წლისათვის საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთ

„სახალხო საქმე"-ზე

ხელის მოწერის პირობები: წლით 50 მანეთი, ნახევარი წლით 27 მან., 3 თვით—13 მან. 50 კაპ. ერთი თვით—4 მან. 50 კაპ.

ნომერი ღირს 20 კაპ.

ხელის მოწერის პირობები შეიძლება შეიცვალოს თუ ბაზრის მდგომარეობამ გვაიძულა.

ფოსტით გაზეთის დაკვეთა შეიძლება შემდეგი მისამართით Тифлисъ. ред. „Сахалхо Сакме", почт. ящ. 190,

რედაქციაში მიიღება დილის 9 საათიდან 3 საათამდე, საღამოთი: 5—7 საათამდე. რედაქციის მისამართი: სასახლის ქ. № 6, შესავალი ეზოდან. კვირაობით კანტორა მხოლოდ დილისით არის ღია.

ყველა ხელის მომწერს ვინც მიიღო რედაქციიდან ხელის მოსაწერი ბლანკები ვთხოვთ ფული გამოგზავნონ შეცვლილ განცხადების მიხედვით.

ქართ: დრამ. | ქართული კლუბი | წარმოდგ. № 27.

ორშაბათს, 15 იანვარს 1918 წ.

ტფ. ქართ. დრამ. დასის მიერ წარმოდგენილ იქნება:

დღენი ჩვენი სიცოცხლისა

4 მოქ. თარგ. ალ. იმედაშვილისა.

მონაწილეობს მთელი დასი.

დასაწყისი საღამოს 7-ნახევარ ს. რეჟ. ვ. შალიკაშვილი.

ქართული კლუბი

კვირას, 14 იანვარს გაიმართება

გ. ქუჩიშვილის დილა

მონაწილეობენ: დ. კასრაძე, თაგუნა, ვ. რუხაძე, ლეო ქიაჩელი, დარია ახვლედიანი, ობოლი მუშა, ვეფხო ფშაველა, ვ. საათაშვილი და სხ. ბილეთები დღეს გაიყიდება კანტორა „განათლებაში", ხოლო კვირას—ქართ. კლუბში.

დასაწყისი 12 ს. 1021 გამგე ვ. საათაშვილი

ამიერკავკასიის კოოპერატივთა კავშირი

იწვევს

მდივნის თანამდებობაზე

უმაღლეს იურიდიულ განათლება მიღებულ პირს, რომელიც აგრეთვე უნდა იცნობდეს კოოპერაციას, როგორც პრაქტიკულად, ისე თეორიულადაც; საჭიროა ჰქონდეს მდივნის გამოცდილებაც.

განცხადება „კურიკულუმ ვიტე"-ითი უნდა წარმოდგენილ იქმნას კავშირის გამგეობაში (ტფილისი, მიხეილის პრ., № 178).

ამიერკავკასიის ბანკის გამგეობა აცხადებს, რომ ბანკის ბინაზე ტფილისი, ლორის-მელიქოვის ქუჩა № 5, ტელ. № 5—26).

14 იანვარს 1918 წ. დილის 12 საათზე

დანიშნულია მეორეთ აქციონერთა არაჩვეულებრივი კრება

შემდეგი საკითხების გასარჩევად: 1) ძირითადი თანხის გადიდება და 2) განყოფილებების გახსნა.

შენიშვნა: ეს კრება, როგორც მეორედ მოწვეული, წესდებისა § 67 თანახმად კანონიერად ჩაითვლება, რამდენი აქციონერიც უნდა დაესწროს. იმავე შენობაში და იმავე რიცხვს დღის ორს საათზე დანიშნულია ბანკის აქციონერთა პირველი არაჩვეულებრივი კრება, სარევიზიო კომისიის ორი წევრის ასარჩევად.

შენიშვნა: სახელდებულ აქციათა პატრონთ კრებაზე ხმის უფლება ექნებათ, თუ ისინი აღნიშნული იქნებიან ბანკის წიგნებში შვიდი დღით წინ კრებამდე. 2251

დიდი ცირკი

ძმ. ეფიმოვებისა

მიხეილის პრ., მუშტ. ახლო, საკუთ. ახლად შეკეთ. კაპიტალური სახამთრო. შენობა, ტელეფ. 19—00.

დღეს, 13 იანვარს, გაიმართება

დიდი სასპორტო წარმოდგენა

ახალი არტისტების და მთელი დასის მონაწილეობით, იქნება გასტროლები ცნობილი სერბიელი ქალის ვიან ს, ცნობილ აკრობატების კამო, კუპლეტისტის ქდანოვის, მოჯირითე-ჟოკეის ვლად მიროვის და აგრეთვე სხვა არტისტების. ჭიდაობა. გარ დამწყვეტი შეტაკებისთვის ჩამოვიდა ცნობილი მოჭიდავე ჯონ-მორი. ჭიდაობს 5 წყვილი: 1. სიმონ ჩურკინი და რერელო; 2. ჯონ-მორი და ბრონენოსცევი; 3. რაალო და იალოვი; 4. ზბიაშკო ციგანევიჩი და იაგუარი; 5. დევგმირი ღობრინია და ნერჩეკ როლანდი. წარმოდგენა დაიწყება საღ. 8 საათზე გათავდება 12 ს.

ანონსი: ახლო მომავალში გაიხსნება საზამთრო სეზონი. მოდიან ახალი მსოფლიო ატრაქციონები. 56

ღრმად დამწუხრებულნი შვილები ირაკლი, ილიკო, ვასილი, პეპიკო და რძლები: ვარვარა პ. ღადიანის ასული, სონია თეიმურაზ თოფურიძის ასული მასხულიები აუწყებენ ნათესავთ და მეგობართ—პირველნი: საყვარელი დედისა და მეორენი უძვირფასესი დედამთილის

ნატალია იტო გაგუნიას ასულის მასხულიას

გარდაცვალებას, რომლის გასვენების დღე დანიშნულია ამა თვის იანვრის 14, კვირას, დილის 10 საათზე, სოფ. აბაშაში, დაკრძალვა ადგილობრივ ეკლესიის სასაფლაოზე. 1480

გულდათუთქული, შვილებით უბედური დედა მარიამ ივანეს ასული ანდრიაშვილისა და ბიძა ზაქარია ივ. ჩხიკვაძე სახლობით გულითად მადლობას უძღვნიან ნათესავთ და მეგობრებს, რომელთაც ანუგეშეს და თანაუგრძნეს წერილობით თუ დასწრებით უდროოდ გარდაცვალებულის ნორჩი

შალიკო ანდრიაშვილის

პანაშვიდებზე და დაკრძალვის დროს.

ღრმად დამწუხრებულნი მშობლები და და-ძმანი ამით აუწყებენ ნაცნობთ და ნათესავთ, რომ შაბათს, იანვრის 13-ს, ქვაშვეთის წმ. გიორგის ეკლესიაში გადახდილ იქნება ექვსი თვის წირვა და პანაშვიდი კიევის უნივერსიტეტის სტუდენტის

გრიგოლ თაგუკაშვილის

სულის მოსახსენებლად. პანაშვიდის დასაწყისი დილის 11 ს. 45

შაბათს. 13 იანვარს, ხაშურის რკ. გზ. კლუბში გაიმართება საღამო სოც.-ფედერალისტთა პარტიის სასარგებლოდ.

1. წარმოდგენილი იქნება დრამა

ტრაგედია მონაფისა

2. პოეტების ს. ფაშალიშვილი გრიშაშვილი და ი. მჭედლიშვილი წაიკითხავენ საკუთარ ლექსებს.

3. იმღერებს მომღერალი მ. ძიმახტარაშვილი.

იქნება ბუფეტი, ფოსტა, ლოტორეა, დაუკრავს ორკესტრი. დასასრულ გაიმართება ოლქვა. 1014

ტფილ. ქართული ფილარმონიული საზოგადოების სამუსიკო სასწავლებელი

(სოლოლაკის ქუჩა № 4.)

მოწაფეთა მიღება დაიწყება, კვირა-უქმეების გარდა 4 იანვრიდამ დილის 10 საათიდამ 2-მდე და საღამოს 5—7 საათამდე.

ახლად მოწვეულნი არიან სიმღერის (ბანა) მასწავლებლად იტალიანური ოპერის მსახიობი ქალი ა. ი. ჯაყელის და ფორტეფიანოს მასწავლებლები: თავისუფალი ხელოვანი მოსკოვის კონსერვატორიისა ს. ს. კარაკაშისა და პეტროგრადის კონსერვატორია დამთავრებული თ. შ. შიუკაშვილი შედორფისა.

სწავლა დაიწყება 8 იანვარს. 1005

1918 წლის პირველ იანვრიდან

მიიღება ხელის მოწერა ყოველთვიურ სალიტერატურო, სამეცნიერო და საპოლიტიკო ჟურნალ

„პრომეთე"-ზე.

ხელის მოწერის პირობები ჯერ-ჯერობით შემდეგია: ჟურნალი 3 თვით ღირებს 9 მანეთი. ცალკე ნომერი 3 მანეთი.

ჟურნალის უახლოეს თანამშრომლებად მოწვეული არიან: აკაკი შანიძე, აკაკი პაპავა, იოსებ ყიფშიძე, კოწია გამსახურდია

გამომცემელი: ისიდორე სტურუა.

პრომეთეს პირველი ნომრის შინაარსი:

1. რედაქციის მიერ.

ახალი მწერლობა

2. დავით კლდიაშვილი. მშობლის ნუგეში.
3. აკაკი პაპავა. ნაზმირის ხაზები.
4. კოტე მაყაშვილი. რომანსი.
5. არისტოს ჭუმბაძე. 19 ღვინობისთვის საღამო.
6. ნიკო ფაშალიშვილი. ჩასული მზე.
7. კოწია გამსახურდია. ბერლინი.
8. აკაკი შანიძე. ქართული ეროვნული ჰიმნი.

ძველი მწერლობა

9. ლოცვა წმიდისა იერემიასი (პაქრაძისეულ გამოცემის თანახმად).
10. გამოსვლათაჲ (ათონის მეათე საუკუნის ელთნაწერის თანახმად).

სამეცნიერო განყოფილება

11. ივანე ჯავახიშვილი. ქალაქები, საქალაქო წესწყობილება და ცხოვრების ვითარება საქართველოში XVII—XVIII-ს
12. კორნელი კეკელიძე. იოანე პეტრიწის სამწერლო მოღვაწეობიდან.
13. ექვთიმე თაყაიშვილი. ლაბეჭინის ეკლესიის სახარება.
14. აკაკი შანიძე. „მცა" ნაწილაკი ძველს ქართულში.

პოლიტიკა

15. კ. გ. Anno 1917.
16. თ. ტერ-გრიგორიანცი. „მშაკი" და სომეხ-ქართველთა ურთიერთობა. (თარგმანი ა. შ—ისა).

სურათები

17. იაკობ ნიკოლაძე. „პრომეთეს" პირველი გვერდი ჩ „ექსლიბრის".
18. ქ. ტფილისის სურათი შარდენის დროს. ამოღებულია შარდენის მოგზაურობის წიგნიდან.
19. ქ. გორის ციხის გეზა. მისიონერ კასტელლის სურათი.
20 ქუთაისის საზოგადო გეგმა. სურათი მეთვრამეტე საუკუნის დამდეგს. ამოღებულია ახლად აღმოჩენილი ქართული რუკითგან.

ჟურნალ „პრომეთეს" მისამართი: ტფილისი, ფოსტის ყუთი № 190. 1022

ტფილისი, 13 იანვარი 1918 წ.

ჩვენი კონფერენცია

დღევანდელ ჩვენს გაზეთში იბეჭდება პარტიულ კონფერენციის რეზოლიუციები და დადგენილებანი. შეიძლება ითქვას, რომ კონფერენციამ იმედები გაამართლა და რთულ საკითხებს შესაფერისი პასუხი გასცა. უპირველესი საკითხი მომენტის შეფასება იყო, რამაც ცხოველი აზრთა გაცვლა-გამოცვლა გამოიწვია. ამ მხრით რეზოლიუცია, რომელიც ანგარიშს უწევს რუსეთის დაშლა-დანგრევას და იქ გამეფებულ ანარქიას, ბოლშევიკების მთავრობა, რომელიც ამჟამად რუსეთს და მის რევოლიუციას უდგას სათავეში—უნებლიედ ხელს უწყობს რევოლიუციონურ ფრონტის საბოლოოდ დარღვევას და მის დამარცხებას. ამიტომ ჩვენ არ შეგვიძლიან ალვიაროთ სახალხო კომისართა მთავრობა, რადგან იგი, გარდა ზემოხსენებულისა, ბრძოლას უცხადებს ყოველგვარ ეროვნულ მოძრაობას და ცენტრალიზმისაკენ მიისწრაფვის, მიუხედავად თავის სიტყვიერ ფედერალისტობისა. მაგრამ რუსეთის რევოლიუციის ხსნა ბოლოს და ბოლოს ისევ გაერთიანებული ფრონტია, ამიტომ თუ კი რუსეთს აღდგომა უწერია, იგი უნდა აღსდგეს უპირველესად ყოვლისა, როგორც თავისუფალი კავშირი თავისუფალ ერებისა, რომელსაც შესძლებს მხოლოდ ყველა ჭეშმარიტად რევოლიუციონურ-დემოკრატიულ და სოციალისტურ ელემენტების გაერთიანება. ხოლო ყველა ამისათვის ერების ჩამოყალიბებაა საჭირო და ეხლანდელი ჩვენი ლოზუნგია საქართველოს დამფუძნებელ კრების დაუყოვნებლივ მოწვევა და ერებთან შეკავშირება რაც შეეხება ზავს, ეს ისეთი გადაუდებელი საქმეა, რომლის დაყოვნება ყოვლად შეუძლებელია და დამღუპველი იქნება ერებისა.

რეზოლიუცია იქმნა გამოტანილი აგრეთვე მიწის შესახებ, რომელიც ერთნაირი დეტალიზაცია პროგრამისა სადღეისო მოთხოვნილების მიხედვით. საჭირო იყო აღნიშნულიყო, რომ დამფუძნებელ კრების ცდაში დიდმა დრომ გაიარა, ხალხს ხელშესახები რევოლიუციისაგან არა მიუღია რა. ხოლო თუ იგი დაუკმაყოფილებელი დარჩა, რევოლიუცია დაიღუპება საქართველოშიაც, როგორც დაიღუპა ამის გამო კერენსკი-წერეთლის მთავრობა. დღესვე უნდა მოხდეს მიწის მუშის ხელში გადაცემა მიწისა, მოისპოს ყოველგვარი ღალა-გადასახადი და ეს ყველაფერი რეზოლიუციაში მხედველობაში მიღებულია.

საზოგადოდ კონფერენციას ეტყობოდა სიდინჯე და ერთნაირი სიფრთხილე, რაიც აუცილებელი იყო ამ განწირულების ჟამს. აღსანიშნავია კიდევ ერთი რამ. ეხლანდელი კონფერენცია თავის შემადგენლობით უფრო დემოკრატიული იყო, ვიდრე პირველი. იქ ბლომად იყვნენ მიწის მუშა გლეხები და ქალაქის მუშები, რაიც უტყუარი თავდებია პარტიის ზრდა-განვითარებისა. სასიამოვნო სანახავი იყო მიწის მუშების ლაპარაკი იმ საგანზე, რომელიც მათთან ძლიერ ახლოა—მიწის შესახებ. მათი შეგნება და ჭეშმარიტი შეფასება, უეჭველია გამართლება ჩვენის იდეალების და მიზნებისა.

მძიმე დროს მოგვიხდა კონფერენციის გამართვა, როდესაც ჩვენს ქვეყანას საფრთხე მოელის და რევოლიუციის კრიზისი დამდგარა. მაგრამ ის აღფრთოვანება და იმედი, რომელიც ჩვენში ღვიოდა თავიდანვე და ღვივის ეხლაც, საუკეთესო საწინდარია იმისა, რომ ჩვენ თავს გავართმევთ დაბრკოლებებს და შემდეგს ჩვენს კონფერენციას გავმართავთ ჭეშმარიტად ფეხზე დამდგარ, წელში გასწორებულ საქართველოში.

ზავი ოსმალეთთან

3.

როგორც წინა წერილებიდან დავინახეთ, ისეთი ობიექტიური პირობებია შექმნილი, რომ ჩვენ იძულებული ვხდებით საკუთარის ძალ-ღონით გადავწყვიტოთ საკითხი ოსმალეთთან ზავის შეკვრისა. მაგრამ, სანამ ამა თუ იმ გადაწყვეტილებას მივიღებდეთ, საჭიროა ანგარიში გავუწიოთ იმ პირობების, რომლებიც დღეს ამიერკავკასიაში არსებობენ. უპირველესად ყოვლისა გამოსარკვევია, შესაძლებელია თუ არა ამიერკავკასიის ერთა შორის სრული სოლიდარობის დამყარება საზავო პოლიტიკაში; საჭიროა ამის გამორკვევა, რადგანაც, თუ ეს სოლიდარობა არ დამყარდა და საზავო მოლაპარაკებას საფუძვლად არ

და დო ინტერესთა შეთანხმება, ზავის ჩამოგდება ძალიან გაძნელდება და, კიდეც რომ ჩამოვარდეს იგი, მტკიცე არ იქნება.

ქართველებს ამ ომში არავითარი დაპყრობითი ინტერესები არა აქვთ. იგი იძულებით იქმნა ჩათრეული იმ იმპერიალისტურ ომში, რომელიც რუსეთის ძველმა მთავრობამ სხვა სახელმწიფოთა მთავრობასთან ერთად დაიწყო. შეიძლება დაიბადოს მხოლოდ ლაზეთის საკითხი, მაგრამ ეს საკითხი შეუძლებელია საქართველომ მის მიზეზად ან საგნად გადააქციოს. საზავო მოლაპარაკების დროს შეიძლება დაისვას ლაზების საკითხიც, ისიც იმდენადაც ეს მათი საკუთარი თავისუფალი თვითგამორკვევის საქმე იქნება. ყოველ შემთხვევაში საქართველოს ვერ შეუძლიან ომი აწარმოოს მხოლოდ იმიტომ, რომ ქართველების მონათესავე ერი შემოიერთოს.

სულ სხვანაირ მდგომარეობაშია სომხეთი. სომხები მთელ თავის იმედებს ამყარებდნენ რუსეთსა და რუსეთის მოკავშირეებზე. სომხეთის განთავისუფლების საქმე მხოლოდ დაუკავშირდა ამ უკანასკნელთა გამარჯვებას. სომხეთს აღთქმული ჰქონდათ გან- [illegible]

[illegible] ხიზის დელეგაციასთან ერთად შეუძლიან ეს საკითხი საზავო მოლაპარაკების საგნად გახადონ. მაგრამ ჩვენ ამ ჟამად იმდენად ეს არ გვაინტერესებს, რამდენადაც ის, თუ როგორ უნდა მოვიქცეთ იმ შემთხვევაში, თუ ოსმალეთმა უარჰყო ეს პირობა. მაშინ ჩვენს წინაშე იბადება ისეთივე დილემა, რანაირიც თვით სომხების წინაშე: ან ომი ოსმალეთთან სომხეთის განთავისუფლებლად, ან ზავი, მაგრამ ისეთი ზავი, რომელიც სომხეთის პოლიტიკურ მიზნებს [illegible] სტოვებს.

ჩვენ ძალიან კარგად ვგრძნობთ, რომ ეს საკითხი მეტად სათუთი და ძნელი გადასაწყვეტი საკითხია. სწორედ ამიტომაც ყოვლად შეუძლებელია, წინდაწინვე არ იყოს გათვალისწინებული ყველაფერი ის, რაც აუცილებლად მოჰყვება საკითხის ამნაირად თუ იმნაირად გადაწყვეტას. თუ სომხეთის განთავისუფლების საკითხი ამიერკავკასიის ერთათვის ომისა და ზავის საკითხად გადაიქცევა, ეს ნათლად უნდა გვქონდეს გათვალისწინებული და ჩვენი გადაწყვეტილებაც ნათელი იყოს. ამასთანავე ერთად წინდაწინვე განზომილი უნდა გვქონდეს, რა ძალას [illegible]

არა ამ ძნელი საკითხის გადაწყვეტა და ეს სავსებით ამიერკავკასიის ერთა შორის მჭიდროობასა და პოლიტიკურ სიბრძნეზეა დამოკიდებული.

მეორე აუცილებელი პირობა ოსმალეთთან ზავის ჩამოგდებისა და გარდა ამიერკავკასიის ერთა ინტერესების შეთანხმებისა ის არის, რომ ამიერკავკასიამ მოახერხოს და უზრუნველჰყოს სიმტკიცე ზავისა. ეს კი მოხერხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც გვეყოლება საკმაოდ შეიარაღებული ძალა ერთის მხრით და ძლიერი მოკავშირე, მეორეს მხრით. შეიარაღებული ძალა უნდა შეჰქმნას ჯარმა, მოკავშირედ კი უნდა გამოვიყენოთ რუსეთის ტერიტორიის ის თვითმმართველი ერთეულები, რომლებიც ჩვენსავით არიან დაინტერესებულნი ომის გათავებით. სხვათა შორის აუცილებლად საჭიროა ვიცოდეთ აზრი ოსმალეთთან ზავის შესახებ უკრაინისა და მთიელებისა. სათანადო წინასწარი მოლაპარაკებით უნდა დამყარდეს სრული კონტაქტი ამიერკავკასიის ერთა და მეზობელ სახელმწიფოთა შორის, რომლებიც რუსეთის ყოფილ ტერიტორიაზე აღმოცენდნენ.

არ. ჯაჯანაშვილი

რაშია ხსნა რუსეთის რევოლუციისა?

რუსეთის დამფუძნებელი კრება ისევ გარეკეს „ბოლშევიკებმა“. ჩვენი აზრით ამის შესახებ დიდი ხანია მკითხველებს მოეხსენება. ჩვენ იმ თავითვე იმ აზრისა ვიყავით, რომ რევოლუციონური ფრონტის გამაგრება შესაძლებელია რევოლუციონური დემოკრატიის ორგანიზაციით ეროვნულს ჩარჩოებში და ამისათვის ბევრი ლანძღვა და გაკიცხვა მივიღეთ „სოციალისტურ და რევოლუციონურ პარტიებისაგან, განსაკუთრებით სოც.-დემოკრატები გვწამებდნენ კონტრ-რევოლუციონერობას და „დემოკრატიის მთლიანი ფრონტის დარღვევის სურვილს“.

10 დეკემბერს გამართულ მიტინგებზე ჩვენმა ამხანაგებმა აღნიშნეს, რომ რუსეთის დამფუძნებელი კრების მოწვევა შეუძლებელი შეიქმნა და ამიტომ აუცილებელია ადგილობრივ ეროვნულ დამფუძნებელ კრებათა მოწვევა, ამისათვის სოც.-დემოკრატებმა და მათმა ორგანომ „ერთობამ“ სასაცილოდ აგვიგდო: დახეთ, სოციალ-ფედერალისტები გაბოლშევიკდნენ, სოც.-ფედერალისტები „მეორე დამფუძნებელ“ კრების შესახებ ლაპარაკობენ და ეს ნაციონალისტობად ჩამოგვართვეს.

მხოლოდ ერთი თვე გავიდა მას შემდეგ და აჰა, რასა ვკითხულობთ „მუშათა, გლეხთა და ჯარის-კაცთა საბჭოთა ცენტრის უწყებაში“ (№ 7, 11 ი ნვ.)

...ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ რუსეთის დემოკრატია იპოვნის გზას და საშუალებას რუსეთის ხსნისათვის და მისი შეკავშირებისათვის რევოლუციის იდეალების გარშემო. ამ გზას ჩვენ ვხედავთ არა ბოლშევიკების წინააღმდეგ იარაღით ბრძოლაში, არამედ **ადგილობრივ დამფუძნებელ კრებათა შექმნაში** (ხაზი ჩვენია)... და როდესაც ადგილობრივი დამფუძნებელი კრებები. შესძლებენ გაარკვიონ თავისი ადგილობრივი საქმე, მაშინ **შემდეგი მათი ნაბიჯი იქნება შეერთება რუსეთის საერთო ორგანოში, რათა შეხვდეს დიადი კანონები რუსეთის ფედერატიული რესპუბლიკისა**“-ო.

აი, ამას სწერს დღეს „მუშათა, გლეხთა და ჯარის-კაცთა ცენტრალური საბჭო. ექვს ამ თვეს გაიხსნა და ცხრას გათავდა ჩვენი პოლიტიკური კონფერენცია. ამ კონფერენციაზე ერთხმად მიღებული იყო რეზოლუცია, თანახმად იმ აზრებისა, რომელსაც გამოვსთქვამდით ჩვენს გაზეთში ამ კონფერენციამდე და დღეს უმთავრესი დემოკრატიული ორგანო მთელი ამიერკავკასიისა სდგება სწორედ ამავე აზრზედ: **იგი ერთად ერთს ხსნას რუსეთისას და რევოლუციისას ხედავს ადგილობრივს დამფუძნებელს კრებებში და შემდეგ მათს შეკავშირებას ფედერატიულს რესპუბლიკაში.**

ეს ისეთი დიდი გამარჯვებაა იმ დიადი იდეალებისა, იმ პროგრამისა, იმ ლოზუნგებისა, რომელსაც იცავდა ჩვენი პარტია და რომლებსაც ასე სასტიკად ებრძოდა და ფეხ-ქვეშ სთელავდა ჩვენი სოც.-დემოკრატია, რომ ადრე თუ გვიან ჩვენი მოწინააღმდეგენი იძულებულნი იქნებიან საბოლოოდ ქედი მოიხარონ.

მაგრამ ჩვენ სინამდვილემ დაგვანახვა, რომ ჩვენი ჯიუტი მოწინააღმდეგენი მოკლებულნი არიან გულწრფელობას, გულ-ახდილობას: ისინი თანდათან იძულებულნი არიან პოზიციები დაგვითმონ. მიიღონ ჩვენი გეგმა, ჩვენი ლოზუნგები, მაგრამ მაინც ჰსურთ შექმნან შთაბეჭდილება ჩვენი დამარცხებისა, ჩვენი აზრების მიუღებლობისა. ასევე მოიქცევიან, უეჭველია, ამ შემთხვევაშიაც და კიდევ უბად აიღებენ ჩვენს ლოზუნგს ადგილობრივ დამფუძნებელ კრებათა მოწვევისას, დემოკრატიის ეროვნულს ნიადაგზე დარაზმვისას და ამ ერთეულთა შეკავშირებისას ერთს თავისუფალს და ძლიერს ძმურს კავშირში.

დეე, განაგრძონ ასეთი სათაკილო გზით სვლა და ბრძოლა, მხოლოდ ნუ დაივიწყებენ ამ რუსულს ანდაზასაც: „ჭაში ნუ აფურთხებთ, შეიძლება თქვენვე მოგიხდეთ იქიდან დალევაო“, რაც შეეხება იმ ადგილს, სადაც „მუშ., გლეხ. და ჯარ. სკ. საბჭოს უწყება“ ეხება „სრულიად რუსეთის ფედერატიული რესპუბლიკის“ აუცილებლობას კავკასიისთვისაც, ამის შესახებაც აუცილებელია ის გზა, ის გეგმა, რომელსაც ვიცავთ ისევ ჩვენ.

მართალია, რუსეთის არსებობა შესაძლებელია მხოლოდ ფედერატიული რესპუბლიკის ფორმით, ჩვენ ამას ყოველთვის უჭერდით მხარს და არა თუ რუსეთის ფედერაციას, ჩვენი ლოზუნგია მთელი ევროპის და მთელი კაცობრიობის ფედერაცია, მაგრამ ჩვენ აგრეთვე ვიცით, რომ ფედერაცია, თავისუფალ ერების თავისუფალი კავშირი შეიძლება აშენდეს მხოლოდ აშკარა ინტერესთა ნიადაგზე ქვევიდან [illegible] ტომაც რუსეთის ფედერაციაც [illegible] შეკავშირებით და [illegible] ქართველობის მოთხოვნის, სულმანთა და სხ. პოლიტიკურ ერთეულთა დაუყოვნებლივ ფედერაცია, არათუ წინ არაფერი ელობება, აუცილებელიცაა რევოლუციის მონაპოვართა განსამტკიცებლად და ანარქიის თავიდან ასაცილებლად. მაშ **დაუყოვნებლივ მოწვევა ეროვნულ დამფუძნებელ კრებებისა, ჩამოყალიბება ეროვნულ პოლიტიკურ ერთეულებისა და მათი ფედერაცია**, ასეთია მოთხოვნილება მომენტისა, რადგანაც სხვა გზით შეუძლებელია დაცვა განმტკიცება ყველა ერის მშრომელი ხალხის ეკონომიურ-სოციალურ ინტერესებისა.

ხ დადიანი.

ზავის გარშემო

ავსტრია-უნგრეთის მთავრობა და „დემოკრატიული“ ზავი.

ავსტრიის სახელმწიფო მოღვაწეები არწმუნებენ მუშებს, რომ ცენტრ. იმპერიები სრულებითაც არ სცდილობენ ანექსიების მოხდენას. წინააღმდეგ, ისინი დემოკრატიულ ზავისკენ მიისწრაფიან. ნამდვილად ზავის პირობები, რომელიც მათ წამოაყენეს ბრესტ-ლიტოვსკში იმეთ სურათს გვიხატავენ, რომელიც უალრეს ანექსიას წარმოადგენს.

ანექსია შეეხება პოლონეთს, ლიტვას, კურლანდიას, რიგას, რომელიც მოწყვეტილია ლიფლიანდიას და მოონ-ზუნდის კუნძულებს: ეს უკანასკნელი უნდა გადაიქცეს ბალტიის ზღვის ჰიბრალტარად. რუსეთის შესამუსრავად პოლიტიკურისა და ეკონომიური მხრით. ასეთი არის ავსტრია-უნგრეთის „დემოკრატიული“ ზავი.

ტყვეების საკითხი.

გენერალ ჰოფმანმა შემდეგ განცხადება წარუდგინა კომისართა საბჭოს: პეტროგრადის კომისიამ მოახსენა სამხედრო მინისტრს, რომ რუსეთის მთავრობას განზრახული აქვს, ისეთივე რეჟიმი დააწესოს ჩვენ ტყვე ოფიცრებისათვის, რომელსაც ის ტყვე ჯარისკაცების მიმართ ხმარობს. ამის გამო სამხედრო მინისტრმა გენერალ ჰოფმანს მიანდო განუცხადოს რუსეთის მთავრობას და სახალხო კომისარებს, რომ იმ შემთხვევაში, თუ რუსეთის მთავრობა თავის განზრახვას სისრულეში მოიყვანს, გერმანიის სამხედრო მინისტრი იძულებული იქნება უკან გამოიწვიოს პეტროგრადის კომისია.

უკრაინა და საზავო მოლაპარაკება.

მოკავშირეთა საელჩოები და მისიები ყოველ ღონეს ხმარობენ და დახმარებას უწევდნენ უკრაინის რადის საბჭოთა მთავრობის წინააღმდეგ. როგორც გადმოგვცემენ, არ ყოფილა არც ერთი თვალსაჩინო მოვლენა, არც ერთი ინტრიგა, რომ მოკავშირეებს მონაწილეობა არ მიეღოთ. უკრაინის რადა სარგებლობდა ამით და ელოდა ხელსაყრელ შემთხვევას, რომ ცენტრ. სახელმწიფოებთან დამოუკიდებელი საზავო მოლაპარაკება გაემართა. მაგრამ ეხლა მდგომარეობა სულ სხვანაირად შეიცვალა. ცნობები მოვიდა, რომ უკრაინაში საბჭოთა მთავრობა იმარჯვებს. ეკატერინოსლავი, ხარკოვი, პოლტავა, ჩერნიგოვი, ოდესა, ნიკოლაევი, როსტოვი და სამხრეთის სხვა ქალაქები საბჭოთა მთავრობის ხელშია. რამდენად მართალია ეს ცნობა არ ვიცით.

ბრესტ-ლიტოვსკის მოლაპარაკება

კიულმანის სიტყვა.

კიულმანი განაგრძობს თავის სიტყვას: ჩვენ ვსჯელობთ იმის შესახებ, თუ რა პირობებით ვაწარმოოთ კენჭის ყრა, რომელსაც ჩვენისა და თქვენი აზრით სავალდებულო ხასიათი ექნება და არ ჩაითვლება ისეთ კენჭისყრად, რომელიც შეიარაღებული ძალის ზეგავლენით მოხდა. ჩვენ გვგონია, რომ ეს ნათელია. პირველ ყოვლისა მე მინდა დავსვა საკითხი საზოგადოებრივი წესიერების შესახებ. ჩვენ თანახმა ვართ, როგორც ეს გუშინ

ბოლშევიზმი, თანამედროვე მდგომარეობა და „ერთობა“

[illegible]

შეუძლებელია ვიმკნოთ იმგვარი სოციალიზმი, რომლის განხორციელების დროს შემცირდება შრომის ნაყოფიერება. სოციალიზმით მხოლოდ მაშინ შეიძლება შეიცვალოს კაპიტალიზმი, როცა სოციალიზმი იქნება უფრო მეტი შემოქმედი, ვიდრე კაპიტალიზმი. თუ კი დღევანდელ სინამდვილეს გვერდს არ აუვლით, ექვს გარეშეა თანამედროვე ეკონომიური მდგომარეობა, მრეწველობის და სასოფლო მეურნეობის სავსებით დეზორგანიზაცია, მთელი კულტურული სახე ეხლანდელ რუსეთისა, არავითარ საბუთს არ იძლევა კაპიტალიზმის ხვალვე მოსპობისას.

მსოფლიო ომმა განსაკუთრებით პირობებში ჩააყენა ცხოვრება ხალხებისა და გამოიწვია პროცესი სახელმწიფოებრივი რეგულაციისა და სოციალიზაციისა. ამ ფაქტს განსაკუთრებით გერმანიაში აქვს ადგილი და ეს ფაქტი დიდს იმედებს აძლევს ბოლშევიკებს.

მაგრამ ნუ დავივიწყებთ, რომ „სამხედრო სოციალიზმი“ არის სახელმწიფოებრივ და საზოგადოებრივი სიდარიბის სოციალიზმი, და არ იძლევა სასიცოცხლო საფუძვლებს სოციალურ რევოლუციის მოხდენისათვის. იმ ტანჯულ გზაზე თანამედროვე ეკონომიურ ცხოვრებისა, შემუშავდა ჩვეულებები რომელიც მსოფლიო ომმა შეჰქმნა, რომლებსაც ექნება დიდი მნიშვნელობა მნიშვნელობა მომავალ სოციალურ პროცესში. და ეჭვს გარეშეა ომის შემდეგ სავსებით შეუძლებელი იქნება საზოგადოება დაუბრუნდეს ძველ ხანას, როცა კაპიტალისტურ საზოგადოებათა სამეურნეო ცხოვრება რეგულიაციას არ ემორჩილებოდა. მაგრამ ეს იქნება მხოლოდ ახალი ფაზა სოციალური ცხოვრებისა, და ამას არავითარი დამოკიდებულება არა აქვს ბოლშევიკების დღევანდელ ექსპერიმენტებთან...

რუსეთში დღეს სოციალური რევოლუცია არ სწარმოებს. ადვილად შესაძლებელია სოციალური დეზორგანიზაცია და სოციალური ქაოსი ჩამოვალონ სოციალურ რევოლუციად. ეს არა სოციალური მოძრაობა ბევრს მიაჩნია, საუბედუროდ, რევოლუციონურ და სოციალისტურ მოვლენად. უნდა აღვნიშნოთ შემდეგიც: შეიძლება ძალა-უფლება ერთ დღეს დაეცეს და მის მაგიერ მეორე ძალა-უფლება დამყარდეს, და ესეც, როგორც შედეგი ხანგრძლივი პროცესისა... მაგრამ სოციალურ ცხოვრების ერთ დღეს შეცვლა ყოვლად შეუძლებელია. სოციალურ ცხოვრებაში ხდება მხოლოდ ფსიხოლოგიური და ეკონომიური მოლეკულიარული პროცესები.

დაყრდნობა, დამყარება რევოლუციონურ სოციალური გატაკლიზმზე, რომელიც წარმოუდგენიათ, როგორც გადასახტომი საჭიროების სამეფოდან თავისუფლების სამეფოში, არის მხოლოდბუნდოვანი და შეუგნებელი ესხატოლოგიური წარმოდგენა თანამედროვე მატერიალური ქვეყნის დასრულებისა.

არ შეიძლება ერთ გარემოებასაც არ მიექცეს ყურადღება: რუსეთის ბოლშევიკების კონცეპცია საოცრად მოგვაგონებს სლავიანოფილების იდეებს რუსეთის განსაკუთრებულ მისიის, დანიშნულების შესახებ.

როგორც სლავიანოფილები, ბოლშევიკები ამბობენ: კაცობრიობას რუსეთი უჩვენებს ახალ გზას.. რუსეთია მაგალითი ყველასათვის .. „პოლიტიკურ რევოლუცია“ უნდა გადაიქცეს „სოციალურ რევოლუციად“ და რუსეთის სოციალური რევოლუციის ცეცხლი უნდა მოედოს მთელს ქვეყნიერობას... ამის შემდეგ უნდა დამყარდეს სოციალისტური წეს-წყობილება. ამგვარია მისია რუსეთისა, ამგვარია სოციალიზმი ბოლშევიკების სლავიანოფილობის სარჩულით. აქედან პრაქტიკული შედეგები: თუ სოციალისტებისათვის მონაწილეობა ძალა-უფლებაში კონკრეტულ პირობების მიხედვით შესაძლებელია, ბოლშევიკებისათვის ლენინის მეთაურობით ძალა-უფლების ხელში ჩაგდება საჭიროებაა, რომელსაც გვიკარნახებს ის უტრალო მოსაზრება, რომ უნდა შემოვიღოთ სოციალისტური წეს-წყობილება.

თუ კი დაკვირდებით შეუწყნარებლად ბოლშევიკების თეორეტიულ საფუძვლებზე, რომლებსაც ისინი თავიანთ პრაქტიკულ მოწოდებების განსახორციელებლად აყენებენ, ნათლად დავინახავთ ბიზანტიურ სლავიანურ სოციალიზმის გამონასახს. თითქოს სამარიდან აღსდგნენ სლავიანოფილები აქსაკოვი, დანილევსკი, ლეონტიევი. ლენინის, ლუნაჩარსკის და სხვ. დღევანდელი კონცეპცია არის ახალი მეორე მოცე წლების სლავიანოფილების კონცეპციისა და ამ კონცეპციის გაზიარება შეუძლებელია...

თებერვლის რევოლუცია მოახდინეს პროლეტარიატმა და მშრომელ გლეხობამ ბურჟუაზიასთან ერთად; ბურჟუაზიის სიახლოვით ცდილობდა მშრომელი ხალხი თავიანთ ინტერესების დაცვას... პირველ რევოლუციონურ დროებით მთავრობაში, რომელიც ბურჟუაზიულ ელემენტებიდან შესდგებოდა, რამოდენიმე მშრომელი ხალხის ინტერესების დამცველნი იყვნენ... ორგანიზაცია შრომისა შეუცვლელი დარგია; დაქირავებული შრომა არის შრომის ბურჟუაზიული ორგანიზაცია, რადგანაც, როგორც სამართლიანად ამბობს მარქსი, უიმისოდ არ არის არც კაპიტალი, არც ბურჟუაზიული საზოგადოება.

ოქტომბრის რევოლუცია იმით განსხვავდება თებერვლის რევოლუციიდან, რომ პროლეტარიატის ერთმა ნაწილმა მოინდომა ბურჟუაზიის არსებობის დროს სავსებით განთავისუფლება, დაქირავებული შრომის მოსპობა და რუსეთის ფარგლებში პროლეტარული რევოლუციის მოხდენა, მაშინ, როცა არსებობენ ბურჟუაზიული ნაციები. დაივიწყეს რომ წარმოებითი ურთიერთობა რუსეთისა განისაზღვრება მისი საგარეო ვაჭრობით, მსოფლიო ბაზარზე მისი მდგომარეობით; დაივიწყეს ამასთანავე ისიც, რომ რუსეთმა, რომელსაც ზავი სწადიან ყველაფერზე უფრო მეტად, ფაქტირად ომი დაასრულა, და პროლეტარული რევოლუციის მოხდენა კი შეუძლებელია დღეს, თუ არ იქნება ევროპის რევოლუციონური ომი, რომელიც შესძლებს კაპიტალისტურ ქვეყნების გადაქმნას, თავდაპირველად კი ინგლისის, ამ მსოფლიო ბაზრის დესპოტის, შემუსვრას... ამისათვის რუსეთის წინაშე დღეს სდგას საკითხი არა სოციალურ რევოლუციისა, არამედ სოციალურ მოწესრიგებისა.

ეს გარემოება კი მოითხოვს გამორკვეულ პოლიტიკურ ფორმის ჩამოყალიბებას რუსეთში.

კარგად უნდა გვახსოვდეს, რომ მშრომელი ხალხი დიდად დაინტერესებულია ამ საკითხით.

მშრომელი ხალხისათვის იმგვარი საზოგადოებრივი ფორმაა ხელსაყრელი, რომელშიაც ადგილი არ ექნება კლასთა წინააღმდეგობას და კლასთა ბრძოლას... მაგრამ სანამ ამგვარ ფორმას ცხოვრებისას განვახორციელებდეთ, უნდა დამყარდეს იმგვარი პოლიტიკური წესწყობილება, რომელიც საშუალებას მისცემს მშრომელ ხალხს მოაწესრიგოს თვისი კლასობრივი ორგანიზაცია,

ამ საკითხს დიდი პრაქტიკული მნიშვნელობა აქვს: შეიძლება თამამად ვსთქვათ, რომ პოლიტიკური ფორმის საკითხი იმგვარივე საჭირბოროტო საკითხია, როგორც ხელფასის რაოდენობის, სამუშაო დღის განსაზღვრის და მიწის საკითხები არიან.

ამით აიხსნება ის გარემოება, მშრომელი ხალხი მართველობის ფორმას განსაკუთრებით ყურადღებას აქცევს და განუსაზღვრელი მსხვერპლი მოაქვს ამ საკითხის გადასაწყვეტად. არასოდეს მმართველობის ფორმების საკითხს არ ჰქონდა ჩვენთვის იმდენი მნიშვნელობა, როგორც დღეს. ოქტომბრის რევოლუციამდე რუსეთში უმეტესობა უნიტარულ დემოკრატიულ რესპუბლიკას სცნობდა მმართველობის

განვაცხადეთ, ეროვნულ ძალთა ჟანდარმერია მოვაწყოთ. მაგრამ ყველა იმისთვის, ვისაც ამ დარგში უმუშავნია, უმისოდაც ცხადია, რომ ასეთ მოკლე ხანში ამის მოწყობა არ მოხერხდება. ჩემის მხრით, მე თანახმა ვარ, რომ რუსეთის დელეგაციის თავმჯდომარე კვლავ შეჩერდეს ამ საკითხზე. ეს, ჩემის აზრით საჭიროა საკითხის გასაშუქებლად. ამით საკითხი უფრო გარკვეულად წარმოგვიდგება.

ტროცკის სიტყვა.

დიაღ, მე ვფიქრობ, რომ საკითხი უფრო გარკვეულად წარმოგვიდგება, თუ ჩვენ კიდევ შევჩერდებით რამდენიმე ხნით ამ საკითხზე და განვიხილავთ ავსტრია-უნგრეთის და გერმანიის დელეგატების წინადადებას ამ საკითხის გამო. მეორე პუნქტში ჩვენ ვკითხულობთ: ჯარის გამოყვანა, ვიდრე მსოფლიო ომი გრძელდება, შეუძლებელია, მაგრამ შესაძლებელია ვისწრაფოდეთ იმისკენ, რომ გამოვიყვანოთ ჯარი, რამდენადაც ეს არ ეწინააღმდეგება ომის პირობებს; გამოვიყვანოთ იმ ვადით, რომელიც საჭიროა წესიერების დასაცავად და ტეხნიკური საქმეების საწარმოებლად (სიტყვის გაგრძელება ჯერ არ მოსულა).

ᲐᲛᲘᲔᲠᲙᲐᲕᲙᲐᲡᲘᲘᲡ ᲐᲛᲑᲔᲑᲘ

ᲛᲝᲘᲗᲮᲝᲕᲔᲗ ᲓᲐᲣᲧᲝᲕᲜᲔᲑᲚᲘᲕ ᲖᲐᲕᲘ.

ᲛᲝᲘᲗᲮᲝᲕᲔᲗ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲓᲐᲛᲤᲣᲫᲜᲔᲑᲔᲚ ᲙᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲬᲕᲔᲕᲐ ᲓᲐ ᲔᲠᲗᲐ ᲐᲕᲢᲝᲜᲝᲛᲘᲔᲑᲘᲡ ᲫᲛᲣᲠᲘ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘ!

ᲐᲛᲮᲐᲜᲐᲒᲔᲑᲝ!

შეტაკება გორში.

გორში დაბინავებულ ქართულ პოლკსა და მუშათა და ჯ. კ. ადგილობრივ საბჭოს შორის კონფლიქტი მოხდა. კონფლიქტი გამოიწვია იმან, რომ საბჭომ უარი სთქვა იარაღის მიცემაზე და საბჭოს საგანგებო არსენალის დაარსებაზე. მიღებულია ზომები კონფლიქტის ჩასაქრობად მშვიდობიანი გზით.

აგრარული მოძრაობა.

თაუზიდან იუწყებიან: „პოგრომული მოძრაობა ფართო ხასიათს ღებულობს. მოკლული მრავალია, მათ შორის მემამულეები. ყველაფერი აწიოკებული და გადამწვარია.

თერგის ოლქი.

თერგის ოლქში ანარქია არის, სამოქალაქო ომი ერთა შორის და ყაჩაღური ტერორი. კავკავში მდგომარეობა ასეთია! რკინის გზის სადგური დარბეული და დამწვარია; მოსამსახურეები ყველანი წავიდნენ, მოძრაობა შეჩერებულია. ტელეგრაფი მხოლოდ ტფილისთან მუშაობს.

საქართველოს სამხედრო გზა ინგუშების ხელშია. ოსეთის სამხედრო გზაზე მდგომარეობა უკეთესია. გროზნოვიდენის გზაზე ყველა სახლი დანგრეულ-დარბეულია; რამდენიმე ხიდი დაშლილია: მასალები დაიტაცეს, ხოლო მუშები გარეკეს. გროზნიდან უკვე 18 დღეა, რაც ცნობები არ მოსულა, შემთხვევით მოსული ცნობებით გროზნაში მდგომარეობაა ისეთივეა, როგორც კავკავში.

ბრძოლა შამქორთან.

ბაქოდან თათრებისა და რუსების შეტაკების შესახებ იტყობინებიან: იანვრის 9-ს ტფილის-ბაქოს ტელეფონი შესწყდა. შამქორსა და დოლაის შუა შუადღის 3 საათზე თათრის პოლკი იარაღს ჰყრიდა მოსავალ ეშელონებს. მოხდა შეიარაღებული შეტაკება. ბევრია მოკლული და დაჭრილი. ჯავშნიანი მატარებელი დამტვრეულია ზარბაზნებით. სად. შამქორზე მდგარი საფოსტო მატარებელი № 4, რომელზედაც ჯარი იყო, გაძარცულია დაიწვის. მგზავრებმა და ჯარმა მატარებელი მიატოვა და დაიფანტა. გადარჩენილებმა განჯას მიაღწიეს. განჯაში იანვრის 7-დან გაჩერებული საფოსტო მატარებელი № 3 ბაქოში დააბრუნეს. ბაქოშივე უნდა დაბრუნდეს შამქორში მდგარი საფოსტო მატარებელი. ბრძოლის ველზე გაიგზავნა განჯიდან სასანიტარო მატარებელი დაჭრილების წამოსაყვანად, რომელსაც წითელი ჯვარი ჰქონდა, მაგრამ მატარებელს სროლა აუტეხეს და მატარებელი უკან დაბრუნდა, ძლივს რამდენიმე დაჭრილის წამოყვანა მოასწრო. განჯიდან გაემგზავრა მაჰმადიანთა წარმომადგენლები მდგომარეობის გამოსარკვევად, ბრძოლის შესაწყვეტად და თათართა პოლკის და ეშელონების შორის ატეხილ ბრძოლის შედეგების გამოსარკვევად. საჭიროა აგრეთვე გაიგზავნოს უმაღლესი ადმინისტრაციის წარმომადგენლები ტფილისიდან და ბაქოდან.

ფორმის საუკეთესო გამონასახად მშრომელი ხალხის ინტერესების დასაცავად და სრულიად რუსეთის დამფუძნებელ კრებაზე ამყარებდნენ მთელ თავის იმედს.

რევოლიუციის მსვლელობამ ეს მისწრაფება არ გაამართლა და ამ მისწრაფების მატარებელი დროებითი მთავრობები დაასამარა..

უზარმაზარი ცენტრალისტური სახელმწიფო სრულიად დაიშალა. ს არმ ნორმალური, არა ბუნებრივი პოლიტიკური, ეკონომიური და სოციალური ცხოვრება, რომელიც რუსეთის ტერიტორიაზე არსებობდა, ოქტომბრის რევოლიუციამ დაანგრია და ბოლო მოუღო.

სიკვდილისათვის, როგორც სიცოცხლისათვის არსებობენ თვის გარკვეული კანონები. ჩვენ ხელთ არ არის მათი შეჩერება.

რუსეთი, როგორც მთლიანი სახელმწიფო, უკვე აღარ არსებობს და მისი თუ გინდ უნიტარული დემოკრატიული რესპუბლიკის სახით აღდგენა ყოვლად შეუძლებელია, ისტორიამ უკვე თავის დასტური დასდო... და სრულიად რუსეთის დამფუძნებელი კრება უკვე დაიშალა, ანდა როგორც ეხლა ლაპარაკობენ, უკვე დათხოვნილია. შეუძლებელია ეს ცხოვრების აუცილებლობა მხოლოდ ბოლშევიკებს თავს მოვახვიოთ და ისინი აღვიაროთ „რუსეთის საზოგადოებრივი ცხოვრების სავსებით მოშლის" დამნაშავედ. და ეს მიუხედავათ იმისა, ვიზიარებთ თუ არა ბოლშევიკების პოლიტიკას, ტაქტიკას.

ძველი ფრაზეოლოგიით და ლოზუნგებით დაკმაყოფილება ყოვლად შეუძლებელია... დღევანდელ პირობებს ამისათვის სრულიად არ შეეფერება სოც. დემოკრატიულ (მენშევიკების) პარტიის ორგანოს „ერთობის" განმარტება:

—ასეთ კრიტიკულ მომენტში ყველაზე მეტად საჭიროა რევოლიუციონურმა დემოკრატიამ ძალა მოიკრიბოს, ყოველგან გაიმართოს მჭიდრო ადგილობრივი ორგანიზაციები, რომლებიც შესძლებენ დამფუძნებელ კრების განმტკიცებას და ამ **კრების მეოხებით დემოკრატიული რესპუბლიკის დამყარებას.** დემოკრატიული რესპუბლიკის ეკონომიური და პოლიტიკური ნორმები ავტორიტეტული იქნება **იმპერიის დიდი უმრავლესობისათვის** და. მაშასადამე, ბოლო მოეღება იმ არა ჩვეულებრივ ანარქიას, რომელიც გამოიწვია ბოლშევიკების არა მკითხე მთავრობამ. ძლიერი დემოკრატიული ერთფეროვანი მთავრობა, შექმნა ერთად-ერთი საშუალებაა, რომელიც ხალხს კრიტიკული მომენტიდან გამოიყვანს და მტკიცე საძირკველს ჩაუყრის დემოკრატიულ მმართველობას. ხსნა უკანასკნელ გზაშია და მთელი ჩვენი ძალ-ღონე აქეთ უნდა იქნეს მიმართული".

ძველი ხმები ცოცხლების ამ ციტატებიდან; ფაქტების ლოღიკას, რომელსაც სოც.-დემ. (მენშევიკები) თავიანთ კატეგორიულ იმპერატივად აღიარებდნენ, დღეს მნიშვნელობა დაუკარგავს. შიშობენ, ეჭვს გარეშეა, სინამდვილეს პირდაპირ შეხედონ. „იმპერიის" არსებობა შესაძლოდ და საჭიროდ მიაჩნიათ; ცენტრალისტური მიდრეკილება სიცოცხლის უნარს ინარჩუნებს სოც.-დემ. პარტიაში, მიუხედავად თანამედროვე პოლიტიკურ ვითარებისა. მაგრამ ცხოვრებაა გადასცდა დოგმების საზღვრებს და უკან ხვლა შეუძლებელია.

ჩვენს სურვილზე, რასაკვირველია, არ არის დამოკიდებული რუსეთის მთლიანობის აღდგენა. მაგრამ რამდენად ეს ჩვენს სურვილზეა დამოკიდებული, არა ვართ წინააღმდეგი ამ მთლიანობისა, მაგრამ არა იმ სახით და იმ ფორმით, როგორც ეს სოც. დემოკრატების ორგანოს წარმოუდგენია, არამედ იმ სახით და იმ ფორმით როგორადაც ამას ცხოვრების აუცილებლობა გვიკარნახებს.

ცხოვრების აუცილებლობა კი მოითხოვს თავისუფალ ერების თავისუფალ კავშირს. სხვა გზა არ არის. მაშ თუ ეს ასეა, ნუ დავიგვიანებთ, და ნურც ავჩქარდებით. გამოვიტანოთ ის დანასკვი, რასაც ეს ისტორიულ აუცილებლობას მოითხოვს და დავაღწიოთ თავი გოდებას პირველ დამფუძნებელ კრების დაშლის გამო. ვაუმარჯოს ახალ დამფუძნებელ კრებას, რომელიც იქნება მოწვეული სხვა და სხვა ერთა დამფუძნებელ კრებების სხვა და სხვა ერთა პოლიტიკურ ცხოვრებისა და ფორმების ჩამოყალიბების შემდეგ, და დაგვირგვინებს ერთა შეთანხმებას ფედერაციის სახით.

ალ. მდივანი.

ᲠᲔᲖᲝᲚᲘᲣᲪᲘᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲔᲑᲐᲜᲘ

საქართველოს სოც.-ფედერ. სარევ. პარტიის მეხუთე კონფერენციისა.

ᲛᲝᲛᲔᲜᲢᲘ ᲓᲐ ᲢᲐᲥᲢᲘᲙᲐ

მოხსენება გრ. რცხილაძისა და თ. ღლონტისა.

საქართველოს სოციალისტ-ფედერალისტთა სარევოლიუციო პარტიის მეხუთე კონფერენციამ მოისმინა მოხსენებანი თანამედროვე მომენტისა და ტაქტიკის შესახებ, მიიღო მხედველობაში:

1. რომ რუსეთის რევოლიუცია განსაცდელშია რევოლიუციონურ დემოკრატიის შიგნით გაჩაღებულ სამოქალაქო ომისა და კონტრრევოლიუციონურ ელემენტების გაძლიერების გამო, რაც ეკონომიურ დეზორგანიზაციის ნიადაგზე აძლიერებს ანარქიას და შესაძლებლად ჰქმნის პოლიტიკურ რეაქციას.

2. რომ რუსეთის რევოლიუციის ნორმალური მსვლელობა ფართოდ უხსნის გზას ჩაგრულ ერთა და მშრომელი მასის ძირითად სოციალურ და პოლიტიკურ მოთხოვნათა განხორციელებას და ნიადაგს უმზადებს საერთაშორისო რევოლიუციას.

3. რომ რუსეთის სახელმწიფოებრივ მთლიანობის დაშლა და დანაწილება თვითმმართველ ტერიტორიალურ ერთეულებად გამოწვეულია არა მარტო ძველი რეჟიმის შინაგანი უძლურებით, არამედ რუსეთში მოქცეულ ერების შემოქმედ ძალთა ამოძრავებით.

4. რომ რევოლიუციის ხსნა მოსალოდნელ განსაცდელისაგან შესაძლებელია მხოლოდ ეროვნულ სახელმწიფოთა რევოლიუციონურ დემოკრატიის გაერთიანებითა და დარაზმვით და მათ შორის მტკიცე კავშირის შეკვრით რევოლიუციის საბოლოო გამარჯვებამდე მისაღწევად—

დაადგინა:

1. ვინაიდან სახალხო კომისართა მთავრობის მოქმედება აღრმავებს სამოქალაქო ომს, არღვევს რევოლიუციონურ დემოკრატიის მთლიანობას და ეწინააღმდეგება ერების თავისუფალ თვითგამორკვევას — პარტია შეეწინააღმდეგება მას ასეთს მოქმედებაში. ამასთანავე, დემოკრატიის ფრონტის გაერთიანებისათვის, პარტია მხარდაუჭერს ყველა სოციალისტურ-რევოლიუციონურ პარტიათა თანამშრომლობას ბოლშევიკებითურთ, რათა ამ გზით რევოლიუციამ განუხორციელოს მშრომელ ხალხს სოციალურ პოლიტიკური მიზნები პარტიის პროგრამა-მინიმუმის მიხედვით, რაიცა ნიადაგს შეამზადებს სოციალიზმის საბოლოო განხორციელებისათვის.

2. ვინაიდან სრულიად რუსეთის დამფუძნებელი კრება შეუძლებელი გახდა და ამასთანავე აღარ შეეგუება რევოლიუციის პროცესით შექმნილ ეროვნულ-ტერიტორიალურ პოლიტიკურ ვითარებას, პარტია უცილებელ საჭიროებად სთვლის ადგილობრივ და მათ შორის საქართველოს დამფუძნებელ კრების დაუყოვნებლივ მოწვევას.

3. ვინაიდან უკვე არსებული პოლიტიკური ვითარების მიხედვით ფედერატიული-დემოკრატიული რესპუბლიკის დამყარება შესაძლებელია მოხდეს მხოლოდ ქვევიდან, აშკარა ინტერესთა ნიადაგზე, პარტია საჭიროდ სთვლის უახლოეს მეზობელ ერთა პოლიტიკურ-ტერიტორიალურ ერთეულების შეკავშირებას.

4. პარტია მოითხოვს ამ.-კავკასიის მთავრობის (კომისარიატის) ახალ ორგანიზაციას ეროვნულ საბჭოთა და სარევოლ. ცენტრების შეთანხმებით. ეს მთავრობა უნდა იყოს გამომხატველი სახე ამ.-კავკ. პოლიტიკურ ფორმისა და უნდა აწარმოოს ამ.-კავკ. საერთო საქმეთა გამგებლობა, ხოლო თვითეულ ერის მთავრობამ უნდა განაგოს თავის ტერიტორიის საზღვრებში სხვა დანარჩენი საქმეები".

ᲛᲘᲬᲘᲡ ᲡᲐᲙᲘᲗᲮᲘ.

მოხსენება ა. პაპავასი და ქ. რაჭველიშვილისა.

„საქართველოს სოციალისტ-ფედერალისტთა სარევოლიუციო პარტიის მეხუთე კონფერენციამ მოისმინა რა მოხსენებანი მიწის საკითხზე, დაადგინა:

მიწის საკითხის რადიკალური გადაწყვეტა უნდა მოხდეს თანამედროვე რევოლიუციის პროცესში. პარტია სდგას რა მიწის განსაზოგადოებრიობის ნიადაგზე, მშრომელი ხალხის კეთილდღეობის და საქართველოს ავტონომიურ ერთეულის ფინანსიური მდგომარეობის უზრუნველ-საყოფად აუცილებელ პირობად სცნობს საქართველოს ეროვნულ-ტერიტორიალურ საჯარო უფლების ორგანოს განკარგულებაში დიჩნეს: მადნეულები, საკურორტო ადგილები, სამკურნალო და სამრეწველო წყლები, ისეთი ტყე და მიწა-ადგილები, რომელნიც მოითხოვენ რაციონალურ დამუშავებას, მოწესრიგებას და გაძლოლას და რომელთაც საერთო ეროვნულ-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა აქვთ.

კონფერენცია მოითხოვს ეროვნულ მთავარ ორგანოს განკარგულებით ეხლავე განხორციელდეს ადგილობრივ განსაკუთრებულ კომიტეტების საშუალებით მიწების მწყობრივ გადაცემა მიწის მუშების ხელში. ხოლო ვიდრე ეს მოგვარდებოდეს, უნდა მოისპოს ყოველგვარი ღალა და გადასახადი მიწაზე.

დამატება

იღებს რა მხედველობაში ამიერკავკასიის კომისარიატის მიერ გამოცემულ დეკრეტს მიწის შესახებ:

1. კონფერენციას საჭიროდ მიაჩნია მიენდოს ეროვნულ მთავარ ორგანოს მისი სათანადო შესწორება და ცხოვრებაში გატარება, თანახმად დეკრეტში აღიარებულ პარტიის პროგრამის ძირითად პრინციპისა.

2. ამის მიხედვით საქართველოს ტერიტორიალურ ერთეულში მოქცეული მიწის ფონდი უნდა გადაეცეს საქ. ეროვნულ საბჭოს, სანამ საქართველოს დამფუძნებელი კრება ჩაიბარებდეს მას და საბოლოოდ შეიმუშავებდეს მიწის სარგებლობისა და მფლობელობის წესებს.

3. მიწის განსაზოგადოებრიობის ნორმების ჩამოყალიბებისათვის კონფერენციას საჭიროდ მიაჩნია აირჩეს საგანგებო კომისია, რომელიც მთავარ კომიტეტთან ერთად დაუყოვნებლივ შეუდგება საქართველოს მიწის სივრცის, სიმდიდრე-ღირებულების გამორკვევას.

4. საქართველოს იმ ადგილებში, სადაც არსებობს მიწის მფლობელობის იმგვარი ფორმა, რომელიც უახლოვდება განსაზოგადოებრიობის პრინციპს, მიღებულ იქნას ზომები მის განსამტკიცებლად და მეურნეობისა და შრომის უმაღლეს ორგანიზაციის შესაქმნელად.

5. კონფერენციას აუცილებლად მიაჩნია ეროვნულ სიმდიდრის (ტყის, მადნეულის, მეურნეობის ინვენტარის და სხ.) დაცვა და მოვლა, რისთვისაც ეხლავე სათანადო ზომები უნდა იყოს მიღებული ადგილობრივ ორგანიზაციების მიერ.

6. ყოველივე ეროვნულ სიმდიდრისა და მიწის კონცესიები აკრძალულ იქნას საქართველოს ტერიტორიაზე.

ᲝᲛᲘ ᲓᲐ ᲖᲐᲕᲘ.

საქარ. სოც.-ფედ. სარ. პარტ. მეხუთე კონფერენციამ განიხილა რა ომისა და ზავის საკითხი დაადგინა: პარტიამ მოითხოვოს უანექსიო და უკონტრიბუციო, ერთა თვითგამორკვევის პრინციპზე დამყარებული ზავის დაუყოვნებლივ ჩამოგდება ოსმალეთთან, ლაზისტანის და სომხეთის ეროვნულ პოლიტიკურის თვითმართველობის გარანტიით.

ამასთან ვე პარტია საჭიროდ სთვლის ზავი ჩამოგდებულ იქნას ოსმალეთთან ამიერ-კავკასიის ეროვნულ-ტერიტორიალურ თვითმმართველი ორგანოების მიერ სხვა დაინტერესებულ ერების მონაწილეობით.

ვინაიდან ამიერკავკასიის ეროვნულ პოლიტიკურ ერთეულთა ჩამოყალიბება შესაძლებელია დაგვიანდეს და ზავის დაყოვნება კი დამღუპველია მშრომელი ხალხისთვის, პარტია შესაძლებლად სცნობს ზავი ჩამოგდებულ იქნას ამიერ-კავკასიის კომისარიატისა და არსებულ ეროვნულ საბჭოების მიერ.

ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚ ᲛᲐᲰᲛᲐᲓᲘᲐᲜᲗᲐ ᲧᲠᲘᲚᲝᲑᲐ.

კონფერენციამ დაადგინა სამ. მაჰმადიანთა საქართველოს ყრილობაზე ქალაქ ბათუმს გაგზავნოს პარტიის დელეგატებად ამხ. ს. მდივანი, კ. კობახიძე და გრ. გველესიანი.

ᲡᲐᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲝ ᲡᲐᲙᲘᲗᲮᲘ.

კონფერენციამ მოისმინა რა მოხსენებანი საორგანიზაციო საკითხებზე დაავალა მთავარ კომიტეტს, შეიმუშავოს საამისო დაწვრილებითი გეგმა და შემდეგ დაუგზავნოს პარტიულ ორგანიზაციებს სახელმძღვანელოდ.

ᲛᲘᲜᲘᲛᲣᲛ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲨᲔᲡᲬᲝᲠᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ.

კონფერენციამ პროგრამმა მინიმუმში ზოგიერთი ცვლილებების შესატანად დაადგინა არჩეულ იქმნას კომისია, რომელიც მთავარ კომიტეტთან ერთად მოიყვანს ამას სისრულეში.

ᲨᲔᲪᲕᲚᲘᲡ ᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲘ.

ადრევე უნდა დაეგზავნოს პარტიულ ორგანიზაციებს და დასამტკიცებლად მოწვეულ იქმნას საგანგებო კონფერენცია იმპერატიულის მანდატებით.

ᲯᲐᲠᲘᲡ ᲒᲐᲬᲕᲔᲕᲐ ᲓᲐ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐ

კონფერენციამ მიიღო რა მხედველობაში საქართველოს ეროვნულ საბჭოს დადგენილება მობილიზაციის შესახებ, საჭიროდ სთვლის პოლიტიკურ პარტიების ერთსულოვან დახმარებას ამ საქმეში. პარტია წინააღმდეგია მუდმივი ჯარისა, მაგრამ დღევანდელს განსაკუთრებულს პირობებში რევოლიუციისა და ერის ფიზიკურ არსებობის დასაცავად შესაძლებლად მიაჩნია დროებითი ხასიათის მობილიზაცია. ამასთანავე პარტია მოითხოვს აუცილებლივ ხალხის საერთო შეიარაღებას.

ᲡᲐᲘᲜᲒᲘᲚᲝᲡ ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲗᲐ ᲛᲓᲒᲝᲛᲐᲠᲔᲝᲑᲐ.

ვინაიდან საინგილოს ქართველობა დიდ შევიწროებას განიცდის ავაზაკთა თარეშითა და გავრცელებულ ძარცვა-გლეჯით პარტიამ მიაქციოს ამაზე კომისარიატისა და ეროვნულ საბჭოს ყურადღება, რათა დაუყოვნებლივ მიღებულ იქნას ზომები ამის წინააღმდეგ.

ᲞᲝᲞᲣᲚᲘᲐᲠᲣᲚᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲣᲚᲘ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ

თუ დღევანდელ სასტამბო საქმის გართულებულ პირობებში შესაძლებელი იქნა, კონფერენცია ავალებს მთავარ კომიტეტს გამოსცეს ტფილისში პოპულიარული პარტიული გაზეთი ქალაქისა და მიწის მუშებისთვის.

ᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲔᲑᲘ.

მოხსენებისა და მიმდინარე საკითხების განხილვის შემდეგ მოხდა არჩევნები ორი კომისიის წევრთა და მთავარ კომიტეტისა. მთავარ კომიტეტის არჩევნების შედეგი უკვე გამოქვეყნებული იყო ჩვენს გაზეთში, მოგვყავს კომისიებში არჩეულ წევრთა სია.

საგრარო კომისია: ამხ. სვ. ავალიანი, გ. რცხილაძე, ალ. მდივანი, აკ. პაპავა, ქრ. რაჭველიშვილი, თ. ღლონტი, ი. ბარათაშვილი, ელ. კარბელაშვილი, ქურდიანი, ქუთათელაძე, ხატიაშვილი, გ. ქეშელაშვილი, გ. ჯ. 6 დიერი და გიორგი რცხილაძე.

პროგრამა მინიმუმის შესწორების კომისია: გ. ლასხიშვილი, გ. რცხილაძე, შ. ნუცუბიძე, შ. მესხიშვილი, შ. მიქელაძე, არჩ. ჯაჯანაშვილი, ს. დადიანი. თ. ღლონტი, ქრ. რაჭველიშვილი, მახ. საყვარელიძე, ნინო ნაკაშიძე, აკაკი პაპავა, ი. ბარათაშვილი, ალ. წერეთელი, ვ. იმნაძე, ბ. ქელბაქიანი და გიორ. ჯანდიერი.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲑᲔᲑᲘ

◆ **საქართველოს ეროვნულ საბჭოს** შემდეგი შინაარსის განცხადება გაუგზავნა საქართველოს სამაზრო კომისრებს: „საქართველოს ეროვნულ საბჭოს მოსდის ცნობები, რომ ტფილისის გუბერნიაში ზოგიერთ ადგილებში შეუგნებელი მცხოვრებნი სჩეხენ და სრულიად ანადგურებენ სახელმწიფო ტყეებს. ეს მოვლენა ფრიად სამწუხაროა და დიდად საზარალებელი ხალხისა, ვინაიდან ყოველივე ტყე ეხლა არის ეროვნული საკუთრება, საკუთრება იმავე ხალხისა, ისე უნდა მას მოვლა პატრონობა, როგორც მოითხოვს გონიერება და ეროვნული ინტერესი და არა წუთიერი გრძნობა თუ უბრალო ქონიანობა ან კერძო ანგარიში. საქართველოს ეროვნული საბჭო გთხოვთ და გავალებთ თქვენ ყოველივე ღონე იღონოთ სოფლის აღმასრულებელ კომიტეტებისა და კომისრების დახმარებით: ჯერ ერთი ჩააგონოთ ხალხს ტყეების დაცვისა და გაფრთხილების საჭიროება, მეორე მოაწყოთ საქმე ისე რომ თვითნებობით ხალხმა ველარ მოახერხოს ტყის წახდენა. რასაც გააკეთებთ და რა შედეგსაც მიაღწევს თქვენი მეცადინეობა გვაცნობეთ თავის დროზე.

◆ **ამ.-კავ. ბანკის აქციონერთა კრება.** კვირას 14 იანვარს, დღის 12 საათზე დანიშნულია მეორეთ ამიერკავკასიის ბანკის აქციონერთა არა ჩვეულებრივი კრება შემდეგი საკითხების განსარჩევად. 1) ძირითადი თანხის გადიდება და 2) განყოფილებების გახსნა.

კრება დანიშნულია ბანკის შენობაში (ლორის-მელიქოვის ქ. № 5.

◆ **საგრარო ლიგის კრება.** დღეს, შაბათს 13 იანვარს, სად. 7 საათზე კავკასიის სამეურნეო საზ. კანონზე (ბარიატინის ქ. № 5) დანიშნულია სააგრარო ლიგის ამიერ-კავკასიის განყოფილების კრება.

◆ **ხიონის დღესასწაული,** სრულიად საქართველოს კათალიკოსი კირიონი და ტფილელი მიტროპოლიტი ლეონიდი დღეს სად. 6 საათზე ილოცვენ სიონის საკათედრო ტაძარში.

◆ **ახალი განყოფილება.** ქალაქის გამგეობამ დაამტკიცა შტატები ახლად დაარსებულ ქალაქის განყოფილების შრომის და შეწყალების აღმრიცხველის.

◆ **ჟურნალისტების „კავშირის"** კრება დღესაა დანიშნული სად. 7 ს. სასახლის თეთრ დარბაზში, წესდების გადასაშინჯად და ახალ გამგეობის წევრთა ასარჩევად.

◆ **მასწავლებელთა კრება.** კვირას 14 იანვარს, ქ. სამტრედიის 3.-დ. უმაღლესი სასწავლებელში 12 საათზედ დანიშნულია წლიური კრება სამტრედიის რაიონის სახალხო სკოლების მასწავლებლებისა.

◆ **საქართველოს საურთიერთო ნდობის საზოგადოებათა წარმომადგენლების კრება.** 12 იანვარს ტფილისში მოხდა ეროვნულ საბჭოს მოწვევით საქ. საურთიერთო ნდობის საზ. წარმომადგენელთა კრება, რომელზედაც ერთხმად იქმნა მიღებული საბჭოს საფინანსო სექციის წინადადება 1917 წლის მოგების საბჭოსათვის გადაცემის. კრებამ დაადგინა აგრეთვე მოეწყოს პროვინციაში შეძლებულთა და ვაჭართა ორგანიზაციები, რომ მოგროვდეს ხსენებულ ძალთა შორის შემოწირულებანი. გამოითქვა სურვილი სავაჭრო ბანკების და კოოპერატიულ დაწესებულებების წარმომადგენლების მოწვევისათვის, რათა 1917 წლის მოგება ამ დაწესებულებებმაც გადასცენ საქ. ეროვნულ საბჭოს.

◆ **საქართვ. ეროვნულ საბჭოს** რეორგანიზაციის საკითხი საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტმა წინასწარ განსახილველად გადასცა პრეზიდიუმს და მასვე დაევალა საამისო მასალების შეგროვება.

◆ **საინგილოს ამბების შესახებ** საქართველოს საკათალიკოსო საბჭომ დაადგინა გაიგზავნოს საგანგებო დელეგაცია. შეიხ-ულ ისლამთან საქმის გასათვალისწინებლად და ზომების მისაღებად, რომ მაჰმადიან სარწმუნოებაში, ძალით ნუ გადაჰყავთ ინგილოქართველები. დელეგაციაში არჩეულ იქმნენ მ. გ. ჯანაშვილი და რ. ინგილო (ივანიცკი).

◆ **ქალაქის კონტროლის შტატი** და ხარჯთაღრიცხვა დაამტკიცა ქალაქ ს გამგეობამ. შტატების ძალით უნდა იყოს 1 მთავარი კონტროლიორი, 3 მისი თანაშემწე და 10 კონტროლიორი. მთავარ კონტროლიორს ჯამაგირი ენიშნება 500 მან. თვეში, თანაშემწეს 459 მ. და კონტროლიორებს 400 მან. ხარჯთაღრიცხვა ნავარაუდევია 88860 მან.

◆ **მოწაფეთა წარმოდგენა.** 13 იანვარს ტფილისის რეალურ სასწავლებელში მე-5 გიმნაზიის ქართველ მოწაფეთა მიერ ქართულ ბიბლიოთეკის სასარგებლოდ გამართება საღამო. წარმოდგენილი იქნება ა. ცაგარელის

4 მოქ. ისტორიული დრამა „ქართველი დედა“. გაიმართება აგრეთვე ცე კვა, ბუფეტი, ამერიკული აუქციონი. დასაწყისი საღამოს 7-ნახ. საათზე.

ფარმაცევტების კრება. ქ. ტფილისის აფთიაქებში მოსამსახურეთა კავშირის გამგეობა სთხოვს ამხანაგებს მობრძანდნენ კვირას, 14 იანვარს დილის 10 საათზე საზოგადო კრებაზე, რომელიც გაიმართება კავშირის ბინაზე (პეტრე დიდის ქ. № 18) განსახილველია 1) უმუშევართა საკითხი, 2) რაიონებში მორიგეობის და 3) მიმდინარე საკითხები. კრება მეორედ არის დანიშნული.

დელეგაცია. ახალციხიდან ჩამოვიდა ქართველების დელეგაცია იქაურ ამბების გამო.

ხორცის უშოვნელობა. ქალაქში ხორცი აღარ იშოვება ყასაბთა გაფიცვის გამო. ქალაქის გამგეობამ მოახერხა ხორცის ძლევა საოჯახო წესით თვის დაწესებულებათათვის, მიხეილის საავადმყოფოსთვის, „სოგორის“ დაწესებულებისთვის იმ ფასებში რამდენადაც თვითონ უჯდება.

ქართველ მწერალთა კავშირის საბჭოს კრება. კვირას 14 იანვარს ქართულ ბანკის შენობაში დანიშნულია ქართველ მწერალთა კავშირის საბჭოს კრება. წევრებს სთხოვენ აუცილებლად დაესწრონ.

დელეგაცია განჯის გუბერნიაში. გუშინ კომისარ ჯაფაროვის მეთაურობით უკანასკნელ ამბების გამო გაემგზავრა განჯის გუბერნიაში დელეგაცია, რომელშიაც შედიან ყველა ეროვნულ საბჭოების წარმომადგენელნი და მაჰმადიანთა ლაშქრის უფროსი გენ. შიხლინსკი.

სალიტერატურო კაბარე. ქართველ მწერალთა კავშირის საბჭოს ინიციატივით დღეს საღამოს 9 საათზე ქართველ ქალთა ფინჯან-ჩაიში გაიმართება ლიტერატურული კაბარე, რომელშიაც მონაწილეობას მიიღებენ ქართველი პოეტები, მწერლები, მხატვრები, მომღერალნი და მემუსიკენი. დარბაზი მორთული იქნება სურათებით და ყვავილებით. ამნაირი საღამოები გაიმართება ყოველ შაბათს მწერალთა კავშირის საბჭოს სასარგებლოთ...

საქართ. სოც.-ფედ. სარევ. პარტიაში.

— **მუშათა კავშირის გამგეობის კრება.** დღეს, 13 იანვარს, საღამოს ექვს საათზე, პარტიულ კლუბში დანიშნულია ტფ. სოც.-ფედ. მუშათა კავშირის გამგეობის კრება სხვა და სხვა საკითხების განსახილველად.

ტფ. ქართველ ვაჭრებს, მრეწველებს და ხელოსნებს

საქართველოს ეროვნულ საბჭოს მიერ მოწვეულმა ტფილისის ქართველ ვაჭართა და მრეწველთა კრებამ, 31 დეკემბერს 1917 წ. დაადგინა: „ეროვნული საბჭოს უახლოეს საჭიროებათა ხარჯების დასაფარავად დაიბეგროს ყველა ქართველი ვაჭარი, მრეწველი და ხელოსანი, ამ მიზნის მისაღწევად და აგრეთვე ვაჭართა და მრეწველთა შე-აერთებლად აირჩია დროებითი საბჭო 39 წევრისაგან შემდგარი.

ეროვნული საბჭოს საქმეები მრავალნაირია და დიდ მნიშვნელოვანია: „საბჭომ უნდა შექნას ეროვნული ჯარი, მოაწყოს ყოველ ქალაქში და სოფელში მილიცია, ჩააყენოს მოხელეები მართვა-გამგეობის სხვა და სხვა დარგში, მოამზადოს ხალხი მომავალი ავტონომიური წყობილობისთვის, ამასთანავე მოუნახოს ხალხს სურსათი, მოსპოს საქართველოში ანარქია და უწესრიგობა და შეიმუშავოს პირობები მეზობლური ცხოვრებისა, როგორც საქართველოს გარეშე ერებთან, ისე იმ სხვა და სხვა ერების ნაწილებთან, რომლებიც საქართველოს საზღვრებში ცხოვრობენ“.

ამასთანავე დროებითმა ვაჭართა საბჭომ მიიღო მხედველობაში, რომ ამ დღეებში დამტკიცდება წესდება ტფილისის ქართველ ვაჭართა და მრეწველთა კავშირისა, რომლის მიზანი შეერთება და ინტერესების დაცვაა ტფილისის ქართველ ვაჭართა და მრეწველთა და მათ ორგანიზაციებისა. ამ დიდ საქმის გაძღოლას ბევრი ხარჯი დასჭირდება და ამიტომ ჩვენი ვალია კავშირის საკმაო დახმარება თავიდანვე აღმოუჩინოთ.

ვაჭართა და მრეწველთა დროებითმა საბჭომ გადასწყვიტა: „ერთ დროული გადასახადი გააწეროს ვაჭრებს, მრეწველებს და ხელოსნებს“.

შემოსული ფულიდან 90%, გადაეცემა საქართველოს ეროვნულ საბჭოს, ხოლო 10% მომავალ ვაჭართა და მრეწველთა კავშირს.

ამ ვალდებულობის შესასრულებლად ვაჭართა საბჭომ აირჩია აღმასრულებელი კომიტეტი, რომელსაც ვაჭრები, მრეწველნი და ხელოსნები მოვალენი არიან ყოველგვარი დახმარება აღმოუჩინონ.

დროებითი საბჭოს თავმჯდომარე ნ. წერეთელი; მისი ამხანაგები: ი. ხარაშვილი და ი. გველესიანი; ხაზინადარი: ვ. ბერელაშვილი.

აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე, ალ. ლორთქიფანიძე; წევრნი—თავმჯდომარენი სექციისა:

1) მანუფაქტურისა, ტანისამოსის გამყიდველებისა და გალანტერიისა, ს. ი. ფორაქიშვილი.

2) მეღვინეებისა, არაყისა და ლიმონათის ქარხნების პატრონთა, ა. ზ. ბერელაშვილი.

3) სასტუმროებისა, რესტორანებისა, სასადილოებისა და კანდიტრებისა, ს. სხირტლაძე.

4) მეთევზეებისა, გასტრონომიული და ბაკალეინი მაღაზიებისა, ი. მ. ძეგველიშვილი.

5) მეშეშეებისა, ხუროებისა და მენახშირეებისა, ნ. კიკნაძე.

6) აფთიექებისა და აფთიექების მაღაზიებისა, ვ. ზურაბიშვილი.

7) თერძებისა, ას. აგალიანი.

8) ყასპებისა და მექათმეებისა, ალ. სულხანიშვილი.

9) ფეხზე მოვაჭრეებისა, ს. ჭყონია.

10) ქონებისა და დაბღებისა, ნ. შენგელია.

11) ოქრომჭედლებისა, მეჭურჭლეებისა და მესაათეებისა, დ. არჯევანიძე.

12) მეტყავეებისა, ა. ტურაშვილი.

13) მეზღეებისა, ესტატე ჩოხლაძე.

14) სტამბებისა, ლიტოგრაფიისა და წიგნთა გამყიდველებისა, ქ. მესხიევი.

15) მეწვანილეებისა და ბაყლებისა, მ. კასრაძე.

16) რკინის ვაჭრებისა და ყველა ამ დარგის მოხელეებისა, ქ. გუნცაძე.

17) ებრაელთა სექციისა, რ. გორელაშვილი.

18) პარიკმახერისა, ს. მაჩხაანელი.

19) მექარხნეებისა და ხელოსნებისა, ი. მამაცაშვილი.

20) მეჩექმეებისა და მეჩუსტეებისა, ბერძნიშვილი.

მოწაფეთა ჩივილი

არა ერთხელ აღნიშნულა ჩვენს ჟურნალ გაზეთებში სამეურნეო სკოლების მცირე რიცხოვანება მთელ საქართველოში, მაგრამ ამ ნაკლის შესავსებად ბევრი არაფერი გაკეთებულა. ორიოდე სკოლა არსებობს ასეთი და ისიც სულს ღაფავს უსახსრობის და უყურადღებობის გამო. ქართული საზოგადოება კარგად იცნობს წინამძღვრიანთ-კარის სამეურნეო სასწავლებელს, რომელიც ოც და ცამეტი წელზე მეტია, რაც არსებობს. თუ რა სარგებლობა მოიტანა ამ სასწავლებელმა ბევრმა უწყის. სასიხარულოდ ჩვენდა ამ სასწავლებელში კურს დამთავრებულნი დღეს საზოგადო საქმეებს განაგებენ და კულტურულ მუშაობას ეწევიან. სკოლა მდიდრულად და ჩინებულადაც არის მოწყობილი. მისი დამაარსებელი ბ-ნი ილია წინამძღვრიშვილი ალბად თავიდანვე ფიქრობდა მის საშუალო სამეურნეო სკოლად გადაკეთებას და ამისთვისაც აუგია მას 4—5 დიდი შენობა. 38 წლის განმავლობაში თავისი ხარჯით თუ დახმარებით ინახავდა. დღეს კი, როგორც გავიგეთ ეს სასწავლებელი ეროვნულ საბჭოს ხელში გადადის. ილიამ მზამზარეულად მოწყობილი სკოლა მისი ფერმითა და მთელის ავლა-დიდებით ქართველი ერის მესვეურებს უანდერძა ამ დღიდან ამ სკოლის ძიძობა უნდა იკისროს ეროვნულმა საბჭომ.

ჩვენ, ყოფილი მოწაფეები მოვითხოვთ ეროვნულ საბჭოსაგან, რაც შეიძლება მალე გადაკეთდეს საშუალო სამეურნეო სკოლად. უმრავლესობა გარეთ დავრჩით და არც შეძლება გვაქვს, რომ უცხოეთში სწავლა განვაგრძოთ, რაიც არც ისე სასურველია.

იმედს ვატოვებთ, რომ ეროვნული საბჭო ყურადღებას მიაქცევს ჩვენს თხოვნას და მომავალ წლიდან გადააკეთებს მას საშუალო სამეურნეო სკოლად და მით შეძლებას მოგვცემს ისევ დავუბრუნდეთ ჩვენს საყვარელ სკოლას.

მოწაფეების მინდობილობით:

გიორგი ბორჩხაძე

ქართველობას

მოგმართავთ ყველას, ვისშიც კი ჰღვივის გრძნობა პატრიოტიზმისა და ეროვნული სიამაყე. თანამედროვე მდგომარეობა ფრიად რთულია, ეს სირთულე ნათლად სჩანს; ამის დასანახავად არ არის საჭირო დიდი ჭკუა და ნიჭი. საღი გონიერება ყველას უნდა უკარნახებდეს, რომ შეუძლებელია არ მივაქციოთ ყურადღება არსებულს და არ შეუდგეთ საქმის გამოსწორებას, თორემ დაიღუპება მთელი მხარე, დაიღუპება ერი და მასთან ერთად თავისუფლება. ყველამ კარგად ვიცით, რომ ჯარმა გააშიშვლა ფრონტი და წავიდა თავ-თავის სახლში. მთელი ოსმალეთის ფრონტის სიგრძეზე არ დარჩენილა არც ერთი ჯარისკაცი, რომელსაც შეეძლოს მოწინააღმდეგეს პასუხი გასცეს.

დახმარების იმედი არსაიდან არა გვაქვს, რუსეთი მოცულია ძმათა სისხლის ღვრით და ანარქიით. იგი ვერას გვიშველის, ყოველ მხრით მტრები გვარტყია და გვრჩება მხოლოდ ერთად ერთი იმედი, საკუთარი ძალებით თავდაცვა.

ჯერ-ჯერობით კავკასიის ერებს ნება მიეცეთ შეადგინონ თითო კორპუსი. სამწუხაროდ ჩვენ ქართველობა უკან ჩამოვრჩით ჯარის შედგენაში კავკასიის სხვა ერებს და კუდში მივდევთ მათ მაშინ, როცა ჩვენ მხარში მაინც უნდა ვუდგეთ დანარჩენებს, სომხებსა და თათრებს.

ჩვენი ბედი ჩვენს ხელშია. ჩვენ უნდა გამოვსჭედოთ და გავამაგროთ იგი, რომ ბოლოს მშვიდობიანად ვიცხოვროთ ჩვენი მიწა-წყლის დაცვისათვის აუცილებელია ჯარი. ჩვენი ეროვნული კორპუსი ფრონტიდან დაბრუნებულ ჯარისკაცებისაგან სდგება. ეს ხალხი მოქანცულია ფიზიკურადაც და სულიერადაც მათ ესაჭიროებათ დასვენება, იგინი მიისწრაფიან თავ-თავიანთ ოჯახისაკენ...

მაგალითმა ჩვენმა ინტელიგენციამ და შეგნებულმა მუშებმა უნდა უჩვენოს, როგორც პოლიტიკურად მომზადებულმა და მე დარწმუნებული ვარ, რომ მას მიჰყვება დანარჩენი ხალხიც, რომელიც ჯერ ვერ გამორკვეულა და ვერ შეუგნია თანამედროვე მდგომარეობის სირთულე.

ჩვენი მეგობრები და მოძმე ქართველობავ! ამაღლდით სულით, გამოაჩინეთ თქვენი მოქალაქეობრივი სიმწიფე, მიჰბაძეთ ჩვენს მამა-პაპათ, რომელთაც დაუმტკიცეს ქვეყანას რომ ქართველობას შეუძლიან დაიცვას საკუთარი სამშობლო. ჩაეწერეთ ქართულ ჯარში, შეავსეთ ქვეითა ლაშქარი, ვინაიდან მას მეტი საქმის გაკეთება სჭირდება ფიქრობთ ამხანაგებს დავიცავთ ჩვენი მრავალ ტანჯული სამშობლო.

ქართველო ინტელიგენციავ და შეგნებულო მუშებო! თქვენ დედაბოძი ხართ სამშობლოსი, თქვენსკენ არის მოპყრობილი თვალნი უფსკრულის წინაშე მდგომ ერისა, თქვენ უნდა იყვეთ მჭედელნი სამშობლოს ბრწყინვალე მომავლისა. მაშ ნუღა აყოვნებთ. ჩაეწერეთ, რათა მოიხადოთ თქვენი მოვალეობა სამშობლოს წინაშე.

მე-7 ქართულ მსროლელ პოლკის უფროსი პოლკოვნიკი **ჩხეიძე**.

პოლკის კომიტეტის თავმჯდომარე **ალ. რჩეულიშვილი**.

მდივანი: **ხ. ნახუცაშვილი**.

P. S. ვისაც სურს მე-7 ქართულ მსროლელ პოლკში ჩაწერა ვსთხოვთ მობძანდეს პოლკის კანცელარიაში ყოფილ ტფილისის სამხედრო სასწავლებლის შენობაში. სხვა გაზეთებს ვსთხოვთ გადაბეჭდონ ეს მოწოდება.

წერილი ზემო იმერეთიდან

საერთო არევ-დარევის, უწესრიგობის დროს, როდესაც სუსტად გაისმის ჩვენი ცხოვრების გულის ცემის ბაგაბუგი, როდესაც სრულ ანარქიას ფართო გზა გახსნია და ლამის არის რამოდენიმე ათეული წლების განუწყვეტელი შრომის ნაყოფი ერთი დაკვრით მტვრად აქციოს და სამუდამოდ ჩაანარცხოს უფსკრულში.

ამ უკანასკნელ ხანებში ხშირად შეხვდებით ჟურნალ-გაზეთებში წერილებს, სადაც აღნიშნულია ას წერილ ფაქტები, ყაჩაღთა თარეშის შესახებ და სხვა. წამოყო თუ არა კონტრ-რევოლიუციამ თავი, შემოიჭრა თუ არა ანარქია ჩვენს ცხოვრებაში, ყაჩაღთა თარეში და სხვა ავაზაკობა ვრცელდება ჩვენს მხარეში.

ყაჩაღთა თარეში: სოფლების დარბევა, სახლების აწიოკება, სიკვდილი, უმანკო სისხლის ღვრა ყველგან ხრონიკულ ავადმყოფობად გადაქცეულა და ლამის არის ხალხის ისედაც არეული ცხოვრება სრულიად გაატიალოს.

ნამეტურ ეს ყაჩაღობა იმერეთ-გურია-სამეგრელოშია ფეხ-მოკიდებული და ისედაც არა სასურველ დღევანდელ ცხოვრების პირობებს ართულებს და აუტანლად ხდის. საკმარისია მოიგონოთ ხონის დარბევა, მოიგონოთ გურია-სამეგრელო, ზემო იმერეთის სოფლები ს. სვირი და სხვა.

სერიოზულ მომენტს განვიცდით, განვიცდით, მაგრამ ეს საზოგადოების უღირსნი შვილნი სრულიად არ უწევენ ანგარიშს ყველა ამას და მზად არიან ტალახში ამოსვარონ ხალხის ნაშრომი და ნაამაგარი, მზად არიან შეურაცხყონ და ფეხ-ქვეშ გათელონ რევოლიუციით მოპოებული თავისუფლება. მათ წინააღმდეგ საჭიროა სასტიკი ბრძოლა და რადიკალური ზომების მიღება.

ამ მხრივ არ შემიძლია არ აღვნიშნო ს. სვირი (ზემო იმერეთი). სადაც ამ უკანასკნელ ხანებში ავაზაკთა ბრბო უშიშრად ამოქმედდა და თავზარი დასცა აქაურ მცხოვრებლებს. ძარცვა, გლეჯვა, სიკვდილი, აი მათი საქმიანობა. მაგრამ სვირელ გლეხებმა მათ წინააღმდეგ მტკიცე იერიში მიიტანეს. მფრინავი რაზმის წყალობით თითქმის ყველა დაატყვევეს (მოკლულიცაა) და საერთო კრების წინაშე გამოჰკითხეს ავაზაკებს. ამავე კრებაზე გამოიტანეს დადგენილებები 1. სიკვდილით დაისაჯოს ყველა ვისაც დაუმტკიცდება ავაზაკობა (კაცის კვლა, მხეცური ძარცვა გლეჯვა) 2. სიკვდილით დასჯა მოელით იმათაც, ვინც ყაჩაღებს შეიხნავს, მფარველობას გაუწევს მას და სხვ. ამ რიგად ს. სვირის გლეხობა პასივობას სტოვებს და იგი აქტიურ მონაწილეობას იღებს თავის საჭირ-ბოროტო კითხვების გადაჭრაში. რომ ყაჩაღობა საერთოდ მოისპოს საჭიროა სვირელ გლეხებს მიბაძონ, თვით ხალხი ჩაერიოს მის მოსპობის საქმეში, თვით ხალხმა ამოიღოს ხმა და ღრმად დარწმუნებული უნდა იყოს ყველა, რომ ასეთ ავაზაკებს შემდეგში ადგილი აღარ ექნებათ არც ერთს მხარეში.

მიშა ჩხორთი.

გამომცემელი
სამსონ ფირცხალავა
რწმუნებული მთავარ კომიტეტისა

ექიმი
ი. გ. კონიევი
იღებს შინაგან სნეულებით ავადმყოფთ საღამოს 5—7 საათამდე. ვერა, ვარდის-უბნის ქ., № 3. 55

ექიმი
გ. გ. ნარიმანოვი
[illegible] „606“ და „914“ [illegible] ყოველ დღე საღ. 5½ ს.-დან 8 ს.-დე. მიხეილ. ქ. № 88. ტელ. № 16—17. 487

ექიმი
გ. მ. მუხაძე
იღებს სადიასტაქრო ავადმყოფთ საღამოს 5—6 ს.-დე კვირა დღეს გარდა. მისამართი: დიდი მთავრის ქ. № 67, ოფიცერთა სამოქალაქო საზოგადოების შენობის პირდაპირ, სახლი სვანიძისა. ტელეფ. 5—21. 1059

ექიმი
დ. ვ. ჯავახიშვილი
იღებს შინაგან და ბავშვთა სნეულებიან ავადმყოფთ, ყოველ დღე, კვირის გარდა საღამოს 5—7 საათამდე, გუნიბის ქუჩ. № 41. ტელეფ. 14—09.

ბერლინის უნივერსიტეტის მედიცინის დოქტორი
გ. გ. მეჰრაბიანცი
ჩამოვიდა და განაახლა.
შინაგან ავადმყოფობა—[illegible] და გულისა. ახალი რენტგენ-ელექტრო-კაბინეტში, გამოკვლევა და წამლობა ხსივებით, თავის ტვინის ტიპისა, დიდი [illegible], განსაკუთრებული [illegible] ხნეულებისათვის, გულის ავადმყოფობისა, ავადმყოფებს იღებს ყოველ დღე დილის 9—1 ს.-დე და საღამოს 6—8 ს., [illegible] ქ., № 23, ტელეფ. № 7—92. 683

ექიმი
ე. ლ. შალამბერიძე
იღებს საშვილოსნოსა და საშვილოსნოს ავადმყოფთ, საღამოს 5—7 ს. მისამართი: [illegible] ქ. № 7.

ექიმი
შ. ა. მიქელაძე
მიიღებს შინაგან და ბავშვთა სნეულებიან ავადმყოფთ ყოველ დღე საღამოს 6—7 საათამდე, [illegible] № 117.

ექიმი
დ. შარაშანიძე
იღებს ყოველ დღე შინაგან და ბავშვთა სნეულებიან ავადმყოფთ დილის 11—2 ს., საღამოთი 5—8 საათამდე. პავლოვის ქუჩა, № 7. 2130

ექიმი კბილისა
ნინო რცხილაძე
იღებს ავადმყოფებს დილით 9—2 საათ. და საღ. 5—7 საათ. ფიზიკის ქუჩა, 14, [illegible] ქუჩის შესახვევი, 21.

ექიმი
პავლე არდაზიანი
დაბრუნდა. იღებს ბავშვთა და შინაგან ავადმყოფთ, დილის 8—9 ს. და საღ. 6—8 ს. მელიქოვის ქ. 12, 9 ფიანი. 2040

ექიმი
ვ. მუსხელიშვილი
იღებს ავადმყოფთ დღის 12—2 საათ. კოლოგრივის ქ. № 8.

ექიმი
ლ. ლ. ფავლენიშვილი
იღებს ავადმყოფებს საღამოს 4—7 ს. მისამართი: ქუთაის მუხრანისა და ბაგრატიონის ქუჩის № 28/31. 151

დოქტორი მედიცინისა
მოსკ. ანთიმოსის ძე
კალანდარიშვილი
[illegible] ბავშვთა, შინაგან და [illegible] სნეულებიან ავადმყოფებს იღებს [illegible] საღ. 5—6 ს., კვირა დღის გარდა. 1058

ს. ზ. მირზოევი
[illegible] ტფილისის [illegible], იღებს 1½—3 ს., გარდა კვირისა. მისამართი: [illegible] ქ. № 1. ტელეფ. 16—67

ექიმი
თიკანაძე
იღებს ავადმყოფებს საღ. 5—7 ს. მისამართი: კირიჩნი ქ., 18, ტელეფონი 11—82.

ექიმი
მ. წინამძღვრიშვილი
უ. ორდინატორი ხარკ. უნივ. და სამედიც. ინსტ.—ის შინაგან სნეულ. კლინიკებისა.
იღებს ავადმყოფებს
ახალ ბინაზე
გულისა, ფილტვისა და სისხლის სნეულებიანს სპეციალურად.
საღამ. 5—7 საათამდე, ყოვ. დღე გარდა კვირისა. ელისაბედის ქუჩა № 7, ვორონც. ძეგლ. ახლო, „ბონ-მონდის“ პირდაპირ. 1056

ექიმ ნავასარდიანის
პირველი ქერძო
სამკურნალო
(დაარსებული 1880 წელს)
[illegible]
[illegible] „606“ და „914“
ავადმხიანი—კანისა და ვენერიულ ავადმყოფებს 11½ ს.
[illegible] 11—12 ს. [illegible]
[illegible]
[illegible] 10—12 ს. [illegible]
[illegible]
[illegible] 1 მან. [illegible]
[illegible]

მიიღება ხელის მოწერა 1918 წლისათვის
დასურათებული საყმაწვილო ჟურნალზე
„ნაკადული“
წელიწადი მეთოთხმეტე
ჟურნალი „ნაკადული“ გამოვა ჩვეულებრივი პროგრამით, საგანგებოდ მოწვეულ სარედაქციო კომისიის ხელმძღვანელობით.
მცირე წლოვანთა და მოზრდილთათვის.
ფასი ჟურნალისა: წლიურად ორივე გამოცემა 12 მან. ნახევარი წლით—7 მან. ცალ-ცალკე: მცირე-წლოვანთათვის—7 მან. მოზრდილთათვის—7 მან. ფულის შემოტანა შეიძლება ნაწილ-ნაწილადაც. რედაქციის მისამართი: მამადავითის ქ. № 2.
რედაქციაში არის გასული წლის კომპლექტები.

1918 წ. განახლებული საყმაწვილო ნახატებიანი ჟურნალი
წელიწადი მე-28 **ჯეჯილი** წელიწადი მე 28
გამოვა თვეში ერთხელ. ჟურნალში ორი განყოფილებაა: პატარებისთვის და მოზრდილთათვის.
ხელისმოწერა მიიღება ტფილისში ქ.-შ. წ.-კ. საზოგადოების მაღაზიაში და თვით „ჯეჯილის“ რედაქციაში, არტილერიის ქ., № 5.
ჟურნალი წლიურად ღირს 20 მან, ნახევარი წლით 11 მან. განახლებულ ჟურნალში მონაწილეობას იღებენ საუკეთესო ძალები.
ხელმძღვანელთა ახლად შემდგარი კომისია (ქრ. შარაშიძე, ალ. ფაღავა, ან. ხახუტაშვილი (ცქვიტი), ან. რცხილაძე-წუწუნავასი და [illegible]-გელაშვილი) შეეცდება ჟურნალის ნორჩ მკითხველებს მიაწოდონ საღი და გონებრივი საზრდო.
რედაქტორ-გამომცემელი **ან. წერეთელი**

სარეკლამო ბიურო
„რ ი ა შ“
(ტფილისი, ლორის-მელიქოვის ქ. 10).
უ უ რ ა დ ღ ე ბ ა !
მივიღეთ რა მხედველობაში მრეწველობის განვითარება ამიერ-კავკასიაში, დავაარსეთ და 1918 წლის 15 იანვრიდან გაიხსნება ტფილისში, კავკასიაში პირველი სარეკლამო ბიურო „რ ი ა შ“
რუსეთ-ამერიკის ფირმის, რომელიც რუსეთისა და საზღვარ-გარეთის სარეკლამო კანტორების მსგავსად აწარმოებს ყოველგვარ ოპერაციას განცხადებების და ყოველგვარ გაზეთებსა და ჟურნალებზე (ადგილობრივ და უცხო) ხელის მოწერის მიღებისას, სხვა და სხვა რეკლამების მოწყობას და სხვ.
განცხადების შედგენას ბიურო უსასყიდლოდ კისრულობს. განცხადებების ფასი რედაქციებზე ძვირი არ იქნება. ბიურო იღებს აგრეთვე სხვა და სხვა გამოცემათა წარმომადგენლობას, ბიუროს ესაჭიროება აგენტები განცხადებების და ხელის მოწერის მისაღებად, ტფილისში და გარე ქალაქებში. შეუძლიანთ იმ პირებსაც რომელნიც სამსახურში იმყოფებიან ქალებსაც შეუძლიანთ შემოსვლა სამსახურში. ბიურო დროებით იმყოფება ლორის-მელიქოვის ქუჩაზე სათავადაზნაურო ბანკის პირდაპირ. „ქიმიურ-ფარმაცევტულ ლაბორატორიის გვერდით. 1016.